

ФИЛАТЕЛИСТА

ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

ДИНА VIII

12

»ФИЛАТЕЛИСТА« ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ БЕОГРАД

Власник и издавач: САВЕЗ ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

Уредништво: Сремска ул. бр. 6/IV

Одговорни уредник: Риста Аћиминовић, Београд, Студентски трг 10. — Тел. 25-841

Све рукописе, наруџбине, рекламације слати на адресу: Инж. Александар Петровић, Београд, Војводе Драгомира ул. бр. 25. — Тел. 40-277.

Рукописи се примају до 20 у месецу за идући број и не враћају се.

S A D R Ź A J :

R. A.: NAŠA FILATELIJA U 1956 GODINI	191
Inž. M. Verner: NAŠE NAJREĐE MARKE	192
Inž. Al. J. Petrović: PRIGODNI ŽIGOVI UPOTREBLJAVANI NA PODRUČJU FNRJ	194
S. O.: MIHELOV KATALOG ZA PREKOMORSKE ZEMLJE	197
— NAREDBA O RAZMENI POŠTANSKIH MARAKA S INOSTRANSTVOM	198
— KROZ FILATELISTIČKI SVET	200
— NAŠE MARKE	202
— NAŠE CELINE	203
— AEROFILATELIJA	205
— PRIGODNI ŽIGOVI	206
— PREGLED FILATELISTIČKE ŠTAMPE	207
— VESTI IZ SAVEZA	208
— NOVE MARKE	209
— UPOREDNI PREGLED CENA MARAKA U SVETSKIM KATALOZIMA	212

»FILATELISTA« ORGANE DE L'UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Propriétaire et éditeur: UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Rédigé par un Comité de rédaction.

Redaction: Rue Sremska 6/IV.

Rédacteur en chef: Rista Aćimović, Belgrad, Studentski trg 10, — Tel. 25-841

Manuscrits, commandes, réclamations doit être envoyé à l'adresse:

Ing. Alexandre Petrović, Voïvode Dragomira 25, Beograd. — Tel. 40-277.

Les manuscrits ne seront pas renvoyés.

S O M M A I R E :

R. A.: LA PHILATÉLIE YOUGOSLAVE PENDANT L' ANNEE 1956 (191) — Ing. M. Verner: NOS TIMBRES-POSTE LES PLUS RARES (192) — Ing. Al. J. Petrović: OBLITÉRATIONS DE LA TERITOIRE DU RPF YOUGOSLAVIE (194) — S. O.: CATALOGUE „MICHEL” POUR LES PAYS D'OUTRE-MER (197) — ORDONNANCE CONCERNANT LE MODE D'ÉCHANGE DES TIMBRES-POSTE AVEC L'ÉTRANGER (198) — A TRAVERS LE MONDE PHILATÉLIQUE (200) — NOS TIMBRES-POSTE (202) — NOS ENTIERS-POSTAUX (203) — AEROPHILATÉLIE (205) — OBLITÉRATIONS SPÉCIALES (206) — BREF APERÇU DE LA PRESSE PHILATÉLIQUE (207) — NOUVELLES DES UNIONS DES PHILATÉLISTES (208) — NOUVEAUX TIMBRES-POSTE (209) — APERÇU DES TIMBRES-POSTE DE LA RPF YOUGOSLAVIE SELON LES CATALOGUES DIVERS (212).

Pažnja!

PRETPLATA za celu godinu: 360 dinara
ABONNEMENT par an: \$ 3,5; — Frs. 1000;
— £ 1,5; — DM 15.

Pretplatu slati na tek. r-n Uredništva kod
Kom. banke grada Beograda 10-KB-4-Ž-156

Cena ovog
broja Din.

40

Naša filatelija u 1956 godini

Aktuelni problemi naše filatelije i njenog nosioca jugoslovenske filatelističke organizacije nikad do sada nisu manifestovani u punijoj svetlosti nego što je bio slučaj u 1956 godini. Retrospektivan osvrt na prošlogodišnja zbivanja i događaje u životu naše organizacije, kao i osvrt na aspekte iz kojih je vođena emisiona politika poštanske uprave najbolje to potvrđuju.

Najvredniji i najpozitivniji rezultat napora jugoslovenske filatelističke organizacije u 1956 godini nesumnjivo pretstavlja veoma uspela Treća jugoslovenska filatelistička izložba međunarodnog karaktera — JUFIZ III održana maja meseca u Zagrebu. Ova izložba jasno je otkrila ogromne mogućnosti koje naša filatelija može da pruži na unutrašnjem i spoljnjem planu kao društveno-kulturna aktivnost. Ubedljivije nego ma kojom drugom prilikom do sada naša organizacija je kroz ovu izložbu dokumentovala da filatelija kao društvena disciplina ima prvenstveno propagandni, kulturno-vaspitan, pedagoški, znanstveni i opšte-humani značaj. Kroz eksponate izložene od strane preko 40 raznih zemalja jasno su se mogli sagledati rezultati napora svake od njih da posredstvom poštanske marke kao filatelističkog objekta prikažu ne samo svoje kulturno nasleđe, svoju istoriju i svoj nacionalni folklor, nego takođe i svoja savremena dostignuća u oblasti nauke, tehnike i uopšte iz celokupne svoje savremene društvene delatnosti. Propagandni momenti i efekti od eksponata do eksponata pojedinih zemalja svakad su dominirali bez obzira koji su motivi ili teme bile obrađene na markama.

Za mnoge posetioce bilo je pravo otkrovenje bogatstvo našeg jugoslovenskog filatelističkog materijala i istoriske građe i istovremeno snažne filatelističke tradicije koja se neguje unutar naše filatelističke organizacije. Ono što kao najznačajnije kod toga treba istaći jeste činjenica da je naša organizacija pokazala da u sebi krije takve latentne potencijalne snage

kakve uz stvaranje određenih uslova mogu da preuzmu realizaciju i najtežih zadataka koje im se u filateliji mogu da postave. Ovom prilikom te su snage došle do punog izražaja zato što su bili stvoreni potrebni preduslovi: razumevanje, saradnja i pomoć poštanske uprave, koja je u velikoj meri došla do izražaja na JUFIZ-III. Ako bi naša poštanska uprava izvukla adekvatne zaključke iz svega onog što je pokazala Treća jugoslovenska filatelistička izložba i ako bi sledstveno tome prihvatila trajniju saradnju sa filatelističkom organizacijom, ubeđeni smo da ne bi izostale značajnije opšte-društvene koristi koje ta saradnja može i treba da donese. Očigledno je da nema napretka na ovom društveno-kulturnom području bez odgovarajuće nege od strane poštanske uprave, koja bi trebala najzad da pokaže ozbiljniji interes na iznalaženje trajnijih rešenja u pogledu unapređenja naše filatelije.

Čini nam se da su u emisionoj politici u prošloj godini naponi bili pretežno usmeravani ka komercijalizaciji izdanja prigodnih maraka u smislu kvalitetnije i preciznije štampe, odabiranja komercijalno atraktivnijih motiva i t. sl. Ova nastojanja nesumnjivo imaju svoju određenu vrednost i opravdanje. Ona su čak u izvesnom smislu potrebna i neophodna. Međutim, suština emisione politike ostala je nepromenjena kao i prethodnih godina, i samim time i bitni uslovi za omasovljenje i napredak filatelije nepromenjeni. Bilo bi veoma interesantno videti za nekoliko poslednjih godina rezultate te politike upravo u materijalno-novčanim efektima, jer po svemu sudeći smatra se da bi na njima trebalo da se temelji ta politika. Iskreno sumnjamo da postignuti rezultati mogu da opravdaju sve ono što je izgubljeno i što se gubi u propagandnom i kulturno-vaspitanom pogledu. Notorna je činjenica da neelastična i konzervativna komercijalna politika nikad ne može doneti velike uspehe i rezultate. U bezbroj slučajeva ova je činjenica do sada u svakodnevnom životu bila potvrđena, te ne-

ma razloga verovanju da je sa poštanskom markom kao robnim artiklom suprotan slučaj, pogotovu što veoma poučnih primera nalazimo u mnogim zemljama.

Ulazimo u 1957 godinu sa verom i nadom da će najzad doći do trajnijih i prirodnijih dodira i odnosa saradnje između

dvaju osnovnih faktora u našoj filateliji — jugoslovenske filatelističke organizacije i poštanske uprave — jer odgovornost pred našom društvenom zajednicom za dosadašnje stanje, želeli to da priznamo ili ne, pada podjednako na oba faktora.
R. A.

Ing. MIRKO VERNER

Naše najredje marke

Retkosti izdanja Srbije iz 1869/80 godine (Marke sa likom kneza Milana)

Specijalni sakupljači maraka Srbije veoma rado sakupljaju marke sa likom kneza Milana iz perioda 1869-1880, jer ova izdanja obiluju najraznovrsnijim specijalitetima — naročito u razlikama papira, boja, zupčanja kao i velikom broju tipičnih i slučajnih grešaka u štampi.

Ovo je sve i razumljivo ukoliko imamo u vidu činjenicu, da su marke ovoga izdanja bile štampane u nekoliko navrata u vremenskom periodu od 11 godina. — Kod pojedinih vrednosti se zna da postoji svega jedno (prvo bečko) štampanje — a to su marke od 15 i 35 para; kod nekih se zna da su štampane u dva štampanja — 25 i 50 para, dok kod vrednota upotrebljavanih najčešće: 10, 20 i 40 para postoje po tri i više štampanja.

Za specijalne sakupljače najinteresantnije je područje sabiranja i studije vrednota od 20 para — jer je ista štampana u najmanje 8 raznih štampanja, ali u glavnom sva ta štampanja se mogu svrstiti u 5 grupa. „Peto štampanje” ili po katalogu „Jugofilatelije” t. zv. „četvrto beogradsko štampanje” vrednote od 20 para ima tri veoma karakteristične „podgrupe” koje se međusobno razlikuju i po boji i po papiru, te se iz toga lako da izvesti zaključak da je kod te vrednote postojalo ne pet već osam štampanja, no smatram da ovakvo raščlanjivanje je potrebno samo da se vrši kod studijskih objekata.

U koliko želimo prikazati stvarne retkosti zupčanja — onda područje iz kojega se ovakve retkosti trebaju odabirati moramo znatno suziti i ograničiti se samo na „opšte priznate specijalnosti” — odnosno na one glavne grupe zupčanja — koje sakupljaju svi specijalisti ovog područja, a to su: A = 12, B = 9¹/₂, C = 9¹/₂:12 i D = 12:9¹/₂ — sve to kod bečke štampe i prva tri štampanja beogradska, dok četvrto beogradsko štampanje (pre peto štampanje) ima osim nabrojanih četiri vrsta još kombinacije sa 11 i mešano isto zupčanje sa 12 i 12¹/₂. (detaljno o zupčanjima vidi moj

članak „O zupčanjima maraka Srbije od 1869-1880” u našem časopisu godina III broj 12 strana 405 iz 1951 godine).

Kod ovog prikaza imaću u vidu samo osnovne grupe zupčanja, i to A, B, C i D — kako sam to malopre bio izneo.

Na osnovu ovakve osnovne grupacije prikazaću 20 najvećih retkosti „Milančića” kako naši sakupljači nazivaju izdanja

10 p. III št. (II Bgd-sko) zupč. 9¹/₂:12

s likom kneza Milana i to uzimajući za bazu žigosane marke, jer želim istaći još veću retkost nežigosanih primeraka ovih retkosti, od kojih su u neponištenom stanju poznati samo izvesni komadi, dok većina uopšte do danas nije poznata nežigosano, te prema tome takvi nežigosani primerci ukoliko uopšte postoje zaslužuju ocenu „svetske retkosti”.

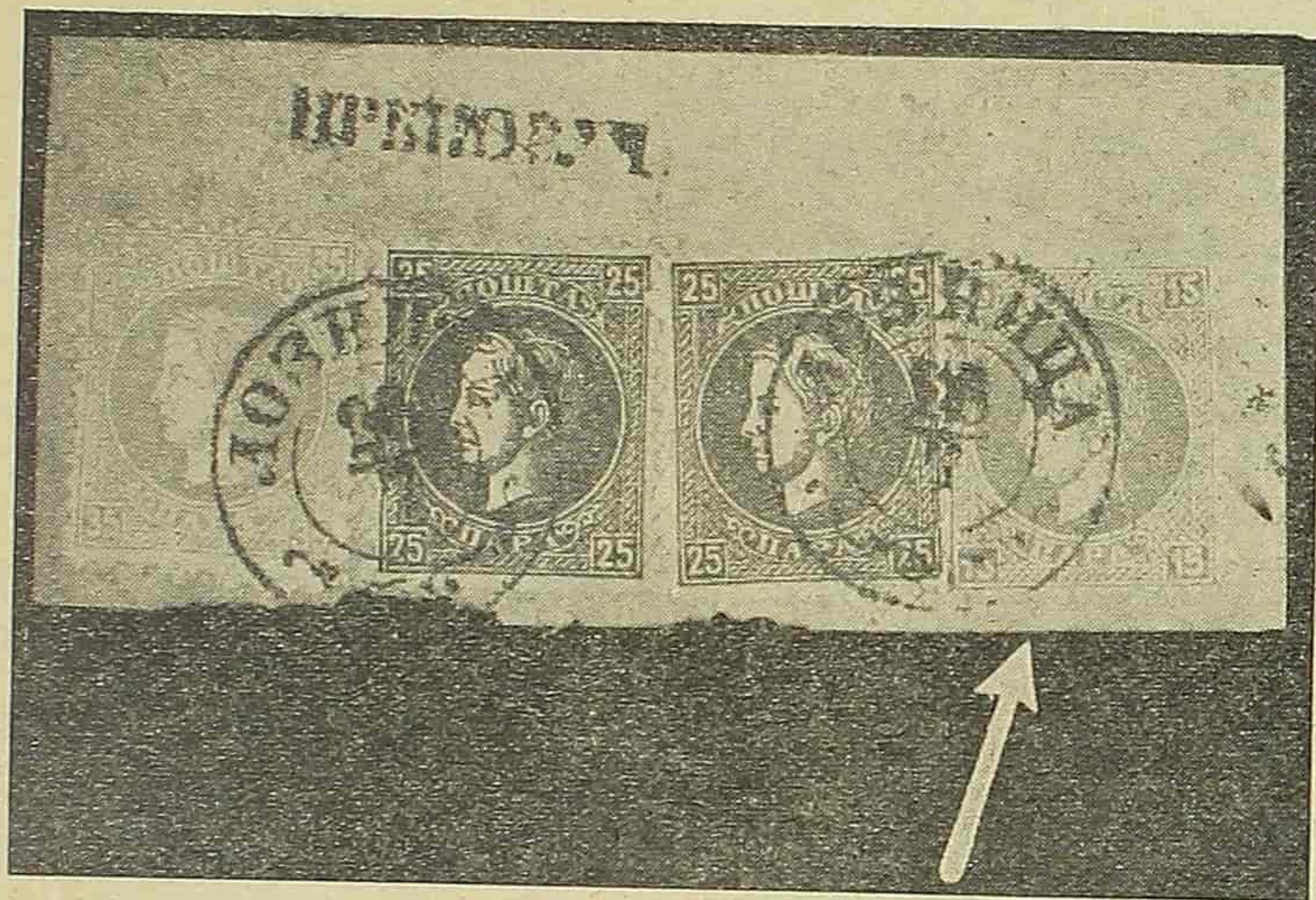
Pregled po stepenu retkosti autentičnih ispravnih komada poništenih primeraka maraka s likom kneza Milana (1869-1880).

1. 10 para III štampanje (II beogradsko) sa zupčanjem 9¹/₂:12
2. 10 para III štampanje (II beogradsko) sa zupčanjem 12:9¹/₂
3. 20 para V štampanje (IV beogradsko) sa zupčanjem 12:9¹/₂
4. 20 para III štampanje (II beogradsko) sa zupčanjem 12:9¹/₂
5. 20 para III štampanje (II beogradsko) sa zupčanjem 9¹/₂:12

6. 10 para IV štampanje (III beogradsko) sa zupčanjem 12:9¹/₂
7. 10 para IV štampanje (III beogradsko) sa zupčanjem 9¹/₂:12
8. 40 para V štampanja (IV beogradsko) sa zupčanjem 9¹/₂:12
9. 20 para IV štampanje (III beogradsko) sa zupčanjem 12:9¹/₂
10. 20 para IV štampanje (III beogradsko) sa zupčanjem 9¹/₂:12
11. 15 para I štampanje sa zupčanjem 12:9¹/₂

19. 10 para II štampanje (I beogradsko) sa zupčanjem 9¹/₂:12
20. 40 para IV štampanje (III beogradsko) sa zupčanjem 12:9¹/₂

Od nabrojanih retkosti pod 1 do 11 poznato je svega po nekoliko originalnih primeraka — čija su zupčanja proverena i bez svake sumnje originalna. Ipak u slučaju da se pronade koji komad od tih velikih retkosti, preporučujemo najveću opreznost, jer u poslednje vreme nailazimo na dosta dobre falsifikate zupčanja poreklom iz Francuske i Italije — te bi

Fragment pisma sa markom od 15 p. I štam. Z. 12:9

12. 25 para I štampanje sa zupčanjem 12
13. 35 para I štampanje sa zupčanjem 12:9¹/₂
14. 10 para I štampanje sa zupčanjem 12:9¹/₂
15. 35 para I štampanje sa zupčanjem 9¹/₂
16. 40 para I štampanje sa zupčanjem 12 ili 12¹/₂
17. 10 para II štampanje (I beogradsko) sa zupčanjem 12:9¹/₂
18. 20 para IV štampanje (III beogradsko) 9¹/₂

ovakvi primerci mogli da zavaravaju neupućene naše sakupljače.

Vrednost ovakvim retkostima se ne može odrediti, jer to uvek zavisi od materijalnih mogućnosti sakupljača i prilika pod kojima marku nabavi, ali slobodno možemo tvrditi da nabrojene naše marke stare Srbije spadaju u red najvećih retkosti maraka klasične Evrope, koje će se u dovoljnoj meri ceniti tek onda, kada će se to područje u svim svetskim katalozima maraka temeljito preraditi.

Nabrojane retkosti na originalnom pismu ili isečku imaju daleko veću vrednost od opranih primeraka.

Svim pretplatnicima i čitaocima želimo

SRETNU 1957 GODINU!

Prigodni žigovi upotrebljavani na teritoriji FNRJ

H — 84. ZAGREB. — 13. IV. 1941, na dan puštanja u tečaj drugog izdanja izložbenih maraka Hrvatskog filat. saveza; na pošti Zagreb 1; žig s izradiranim imenom mesta u ćirilici. — Tekst: „ZAGREB I (ZA PROPAGANDU U POKRAJINI”. — Prst. 37^{1/2}) 26^{1/2}. — C.

M — 85. ADA. IV — V 1941, u početku okupacije; na pošti Ada. — Tekst: „ADA / VISSZATÉRT”. Kr. 30. —

M — 86. APATIN. IV — 1941, u početku okupacije; na pošti Apatin. — Tekst: „APATIN / VISSZATÉRT”. — Kr. 30.

M — 87. BAČKA PALANKA. — IV — V. 1941, u početku okupacije; na pošti Bačka Palanka. — Tekst: „PALANKA / VISSZATÉRT / 1941”. Kr. 31.

M — 88. NOVI VRBAS. — IV — V. 1941, u početku okupacije; na pošti Novi Vrbas. — Tekst: — UJVERBÁSZ / VISSZATÉRT 1941”. — Kr. 31.

M — 89. NOVI SAD. — IV — V. 1941, u početku okupacije; na pošti Novi Sad. — Tekst: „UJVIDÉK / VISSZATÉRT”. — Kr. 35.

M — 90. SENTA. — IV. V. 1941, u početku okupacije; na pošti Senta. — Tekst: „ZENTA / VISSZATÉRT”. Kr. 35.

M — 91. SOMBOR. — IV — V. 1941, u početku okupacije; na pošti Sombor. — Tekst: „ZOMBOR / VISSZATÉRT”. — 2Kr. 35.

M — 92. STARI BEČEJ. — IV — V. 1941, u početku okupacije; na pošti Stari Bečej. — Tekst: „ÓBECSE — / VISSZATÉRT”. Kr. 30.

M — 93. SUBOTICA. — IV — V. 1941, u početku okupacije; na pošti Subotica. — Tekst: „SZABADKA / VISSZATÉRT”. 2KR. 34^{1/2}.

M — 94. KULA. — IV. — V. 1941, u početku okupacije; na pošti Kula. — Tekst: „KULA / VISSZATÉRT”. 2Kr. 34.

M — 95. ČAKOVEC. — IV — V. 1941, u početku okupacije; na pošti Čakovec. — Tekst: „CSÁKTORNYA / VISSZATÉRT”. — Kr. 34.

H — 96. ZAGREB. — 10. V. 1941, na dan puštanja u tečaj spomen maraka na dan obnove Nezavisne države Hrvatske; na pošti Zagreb 1. Tekst: „ZAGREB 1 / 10. V. 1941”. — Kr. 31. — C.

M — 97. SUBOTICA. — 27. VII. 1941, za dan proslave „Praznika mađarsog hleba”; na pošti Subotica 1. — Tekst: „A MAGYAR KENYÉR ÜNNEPÉN / 1941. JULIUS 27”. — Kr. 39.

N — 98. BLED. — 1. X. 1941, nemački prigodni žig za vreme okupacije; na pošti Bled. Tekst: „VELDES / (KÄRNTEN) / DEUTSCH FÜR IMMER!” — Kr. 35. — C.

N — 99. MOJSTRANA. — 1. X. 1941, nemački prigodni žig za vreme okupacije; na pošti Mojstrana. Tekst: „MEISTERN / (KÄRNTEN) / DEUTSCH FÜR IMMER!” — Kr. 35. — C.

N — 100. PTUJ. — 1. X. 1941, nemački prigodni žig za vreme okupacije; na pošti Ptuj. — Tekst: „PETTAU / (STEI-ERM) / DEUTSCH FÜR IMMER!” — Kr. 35. — C.

N — 101. MARIBOR. — 1. X. 1941, nemački prigodni žig za vreme okupacije; na pošti Maribor. — Tekst: „MARBURG / (STEIERM) / DEUTSCH FÜR IMMER!”. — Kr. 35. — C.

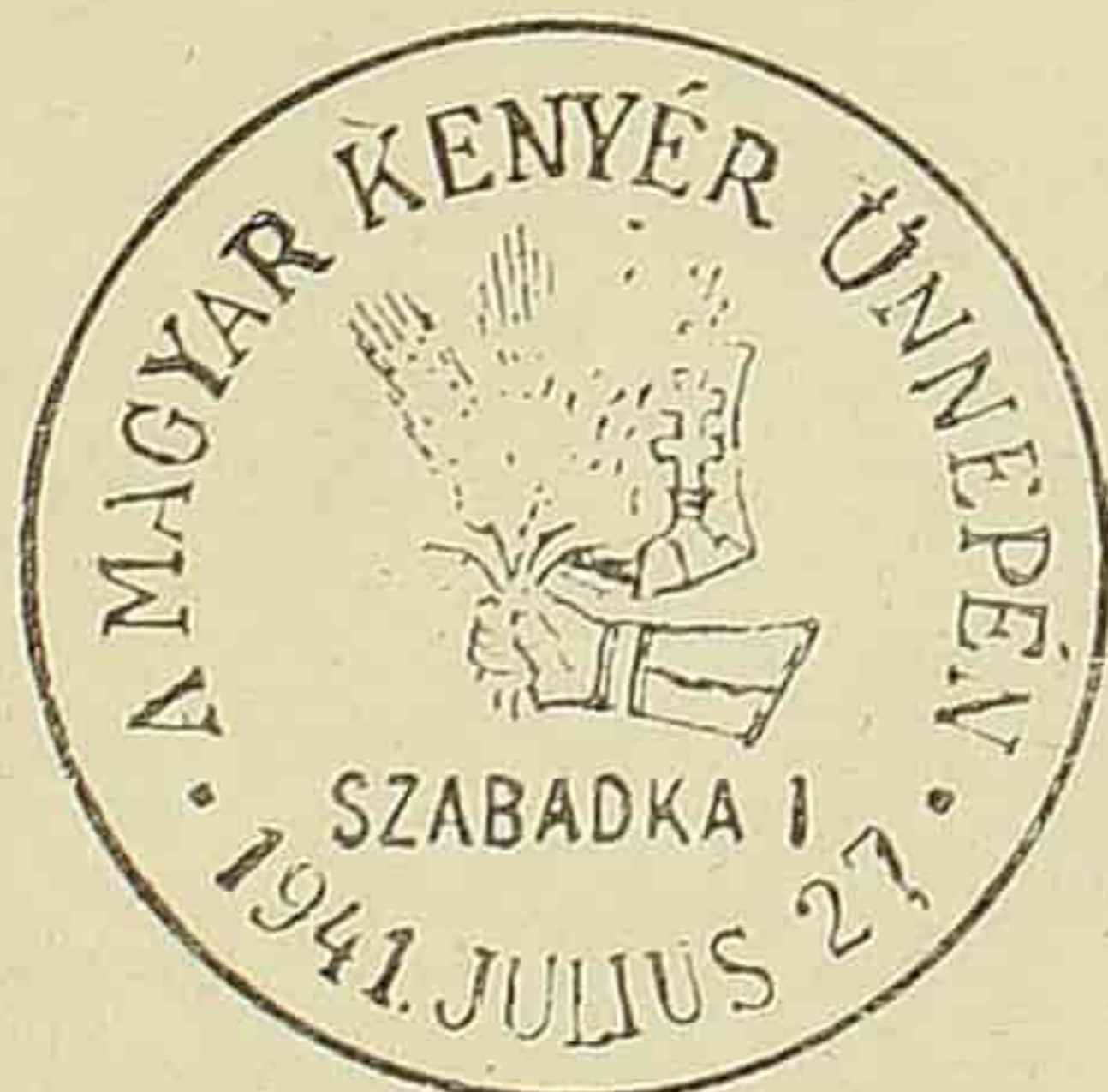
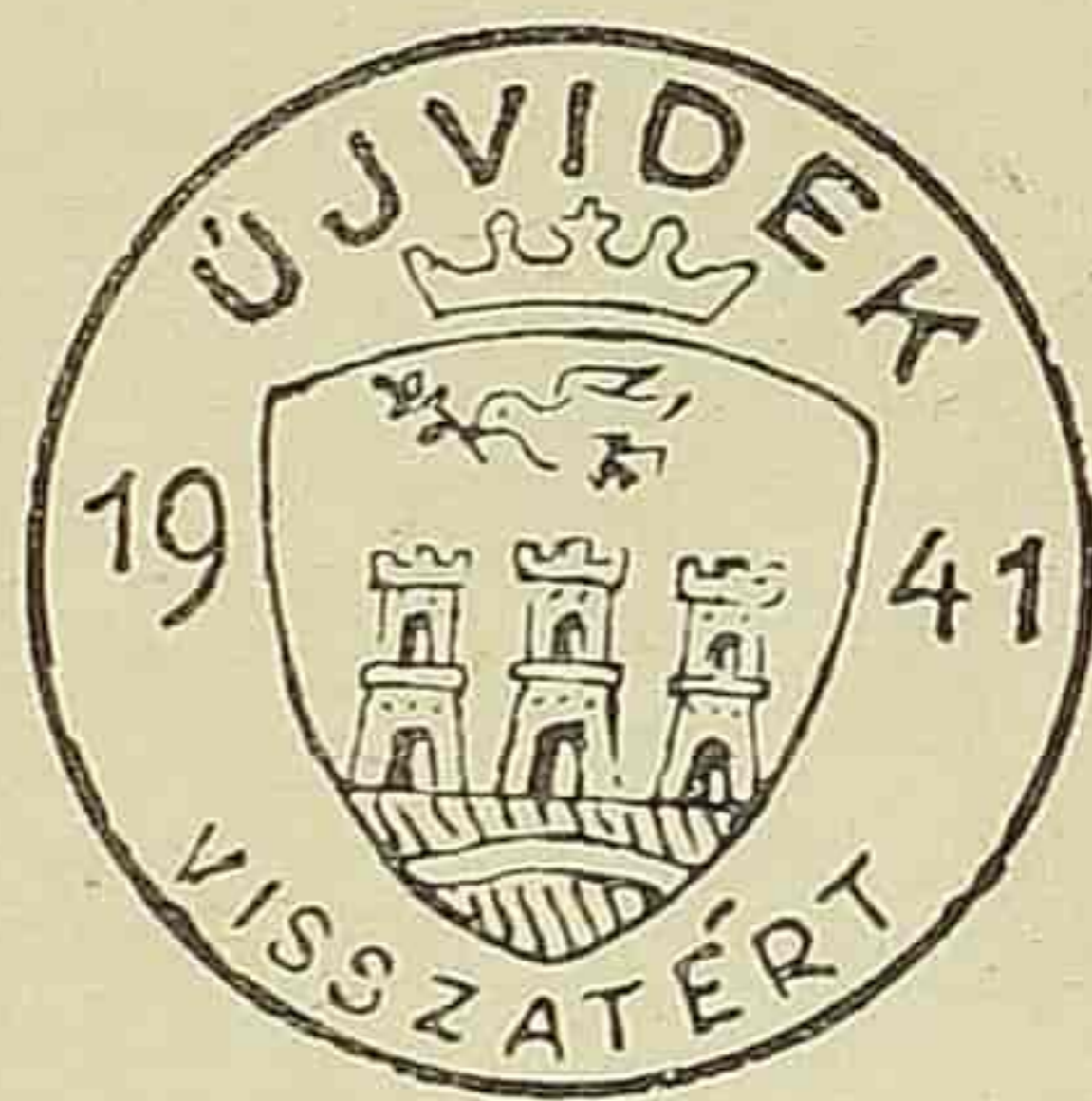
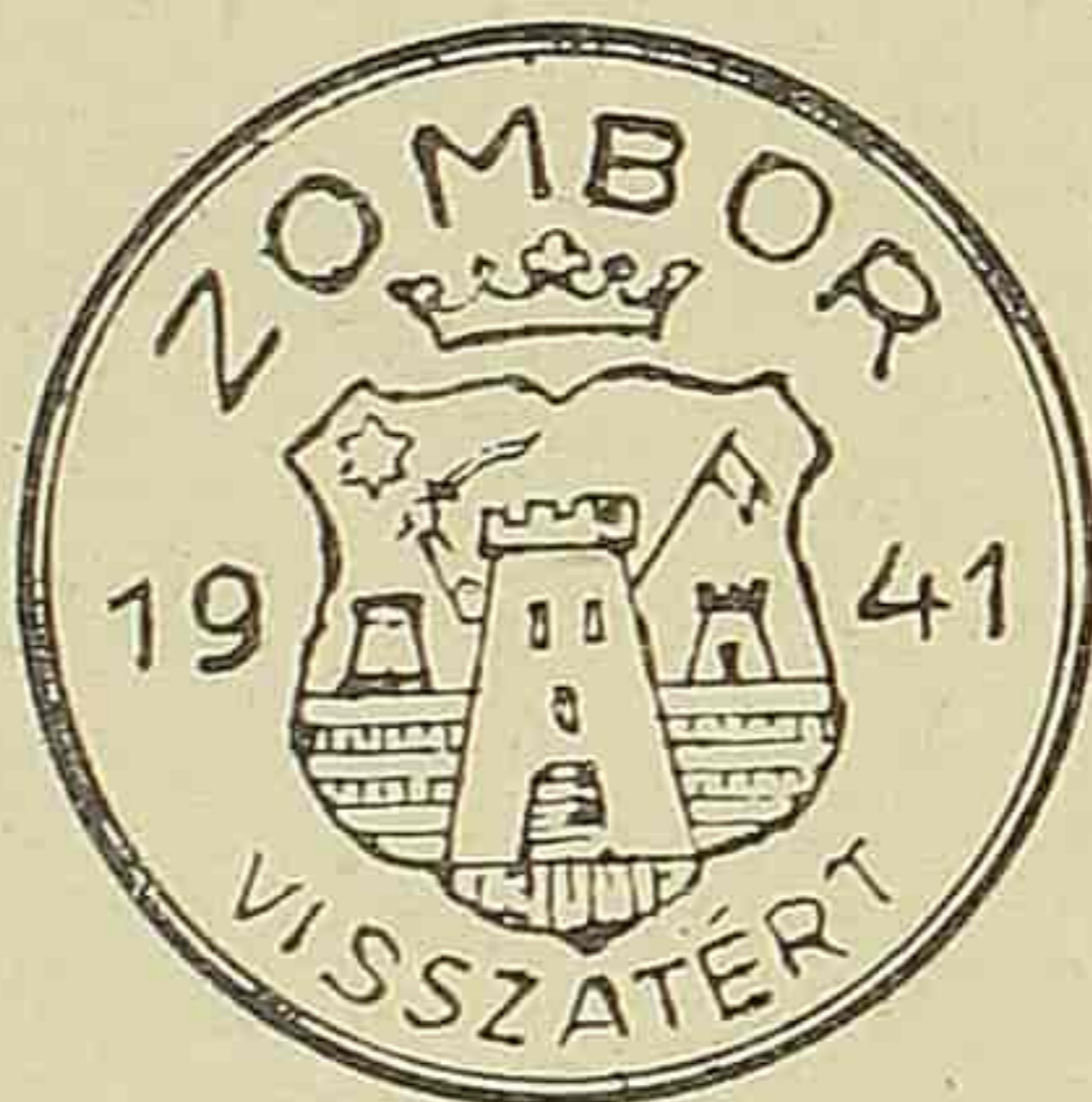
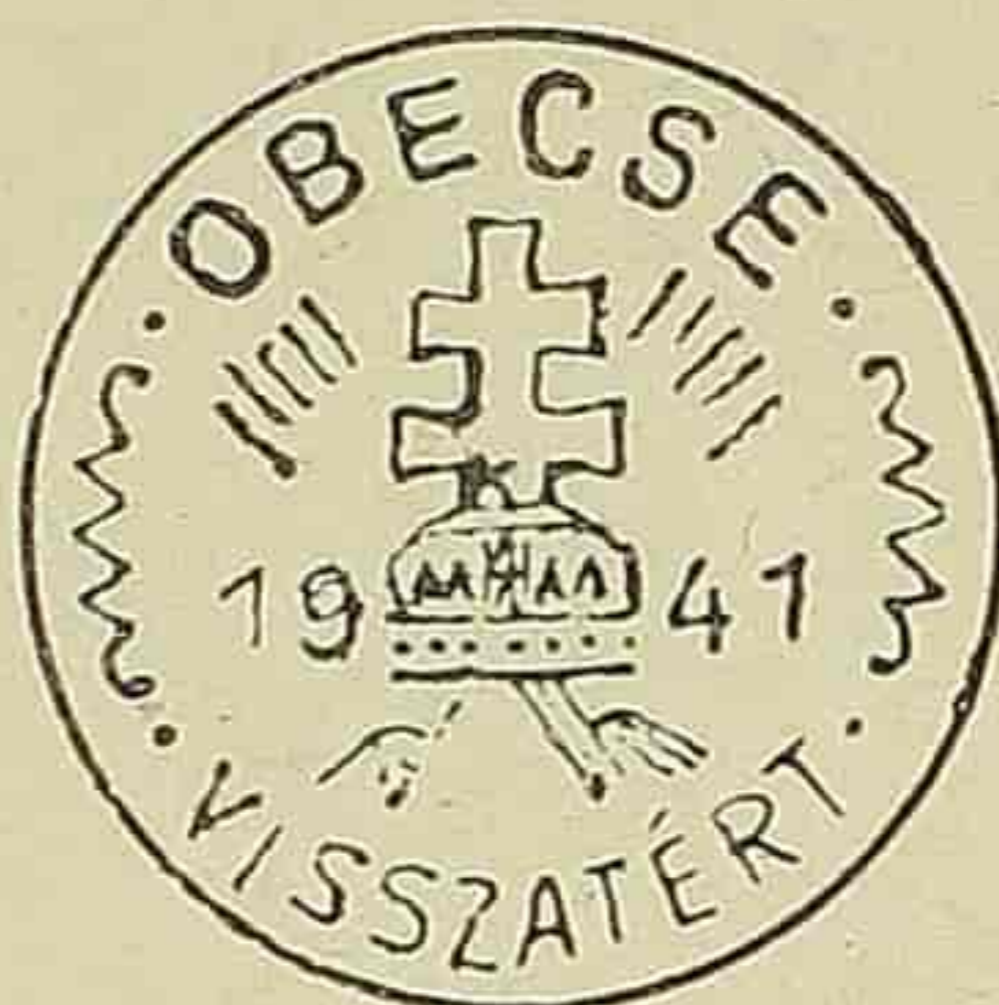
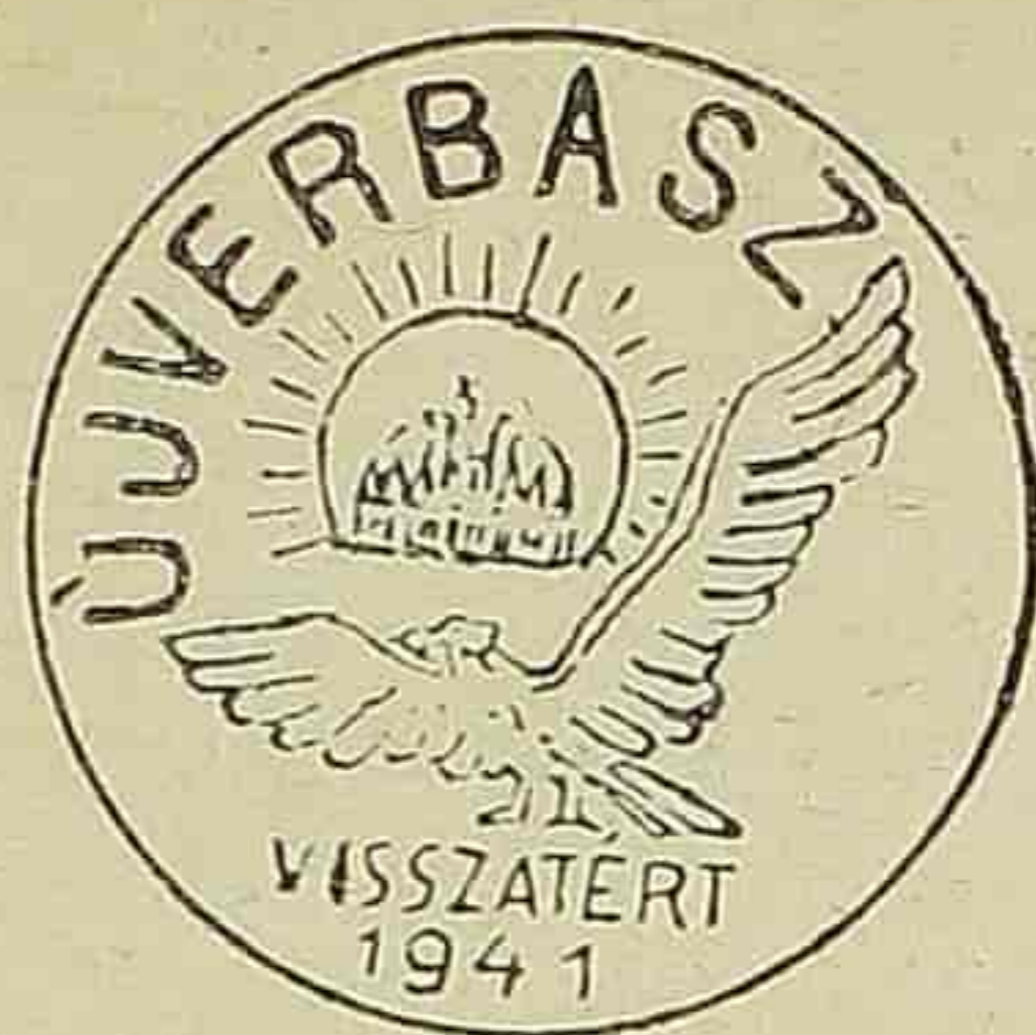
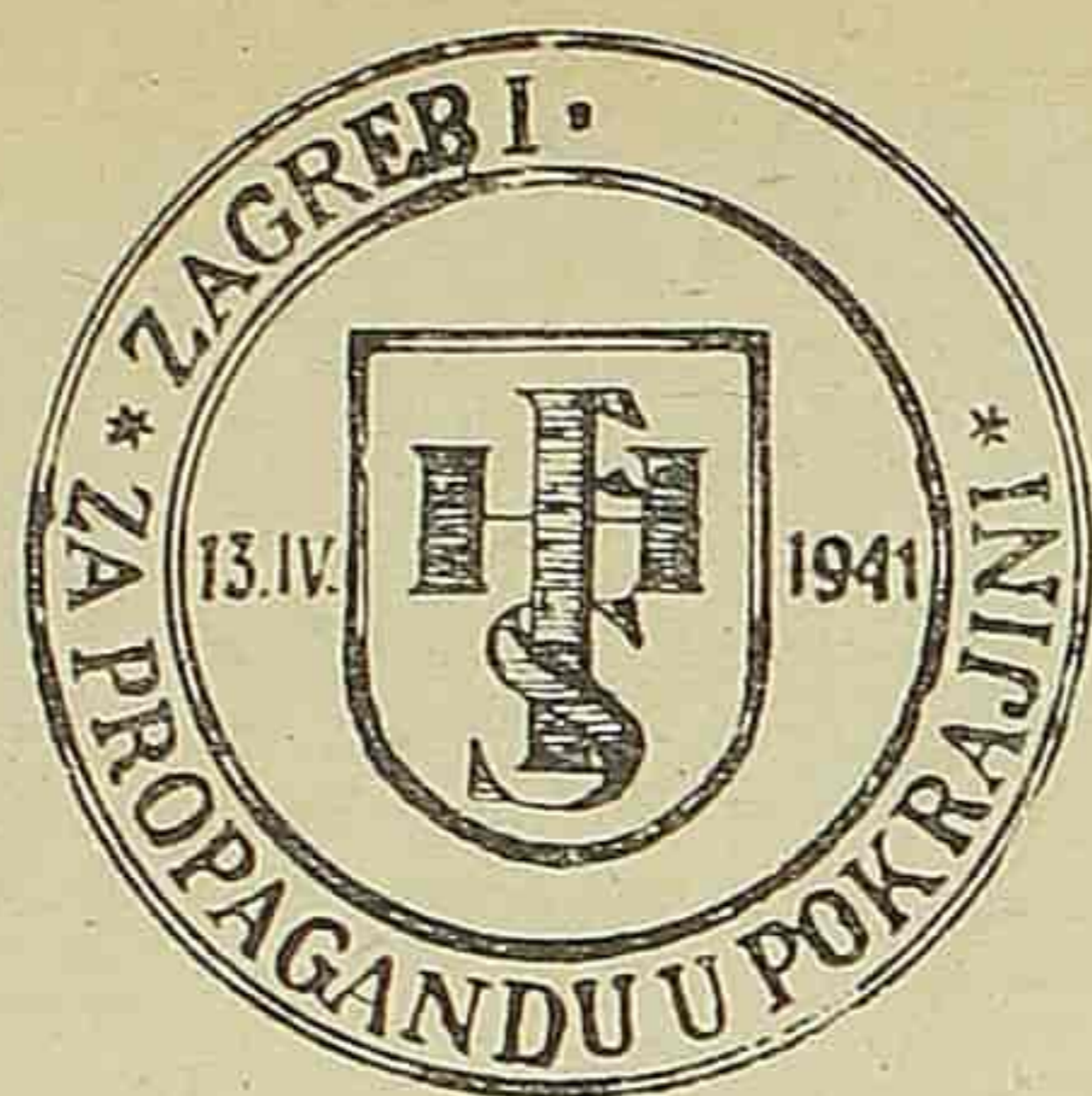
N — 102. GUŠTANJ. — 10. X. 1941, nemački prigodni žig za vreme okupacije; za uspomenu na koruški plebiscit izvršen toga dana 1920 godine; na pošti u Guštanju. — Tekst: „GUTENSTEIN / (KÄRNTEN) 10. 10. 1941 ERINNERUNGSFEIER / KÄRNTNER / VOLKSABSTIMMUNG / 10 Oktober 1920”. Kr. 36. — C.

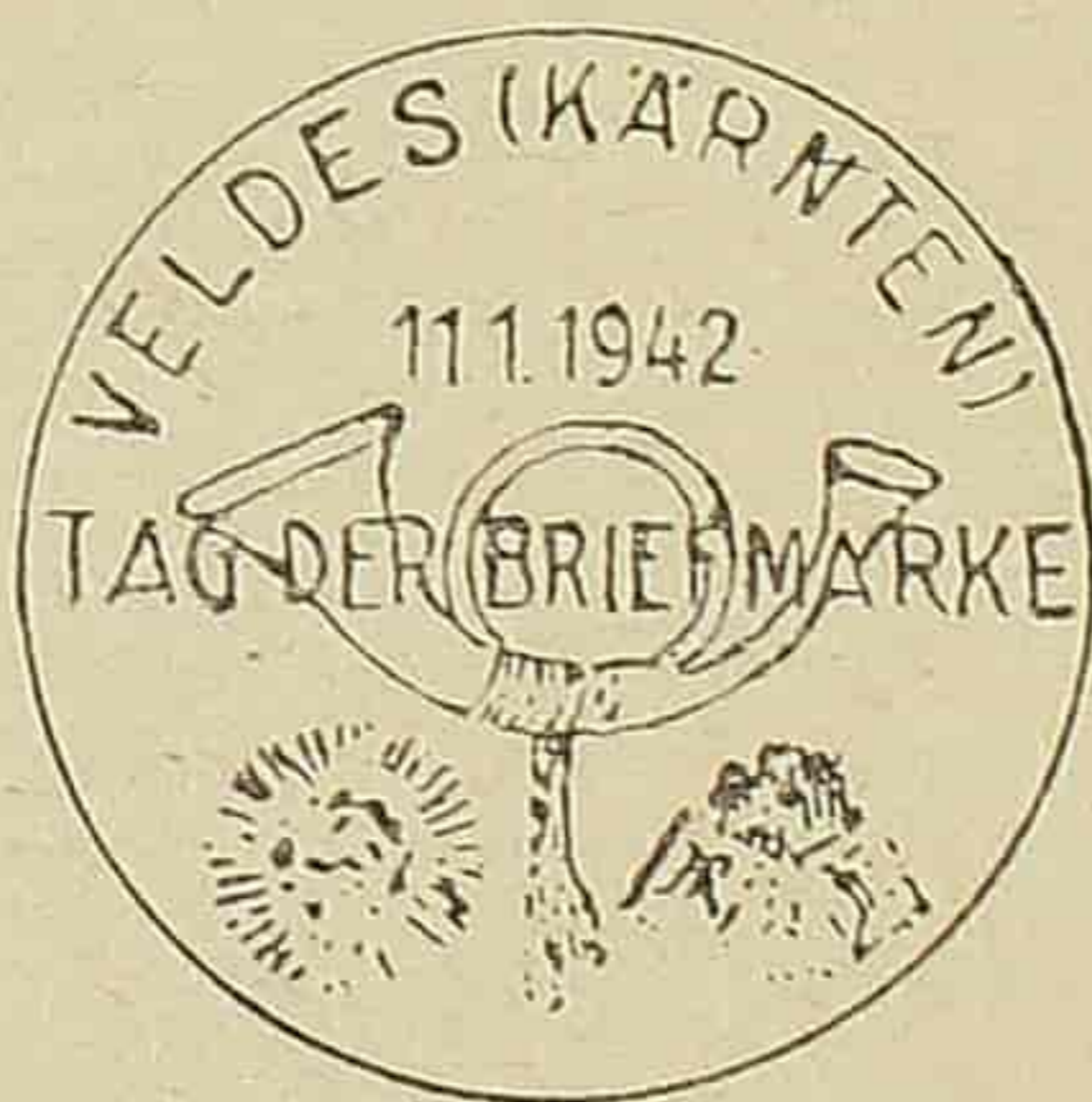
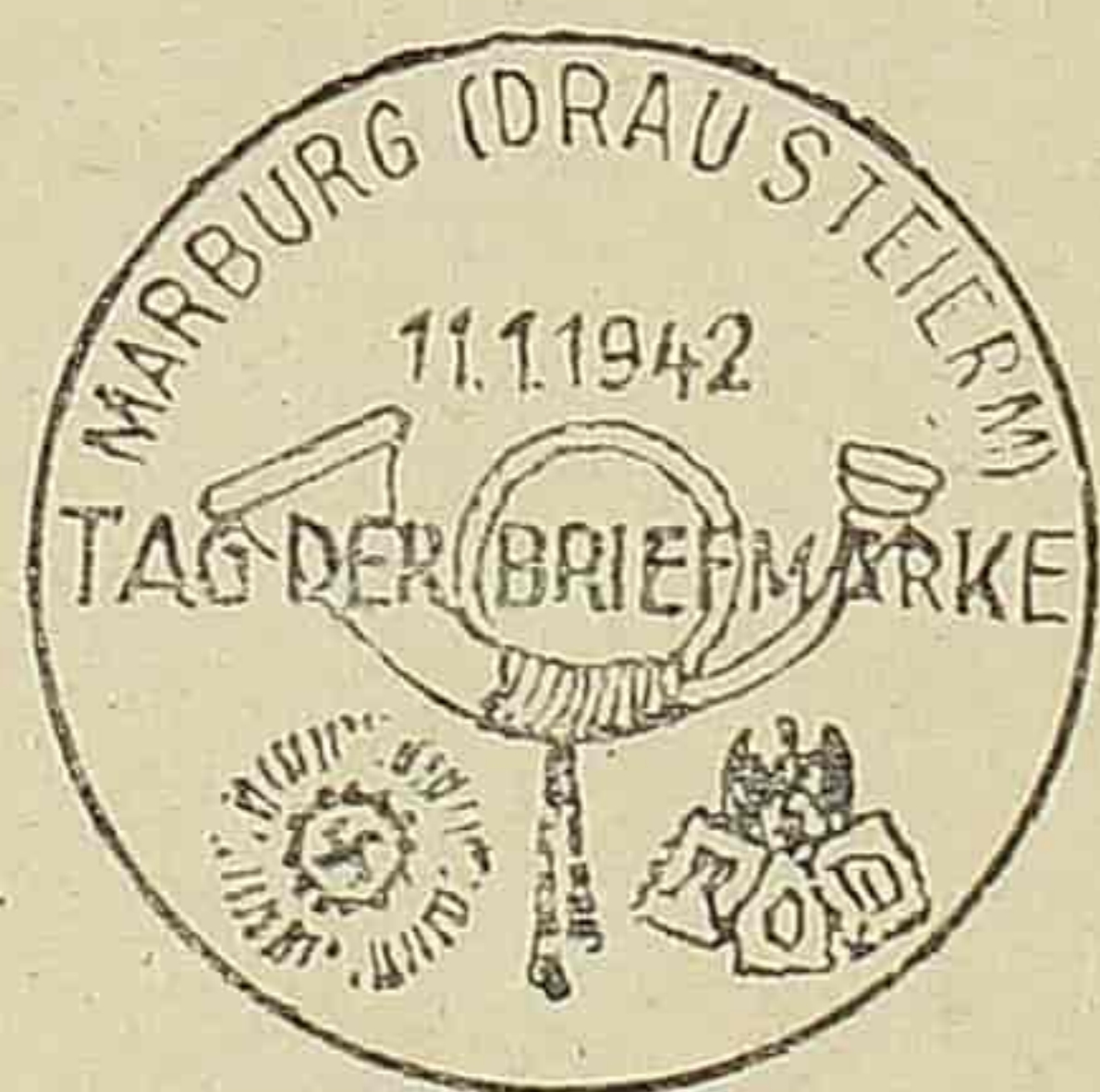
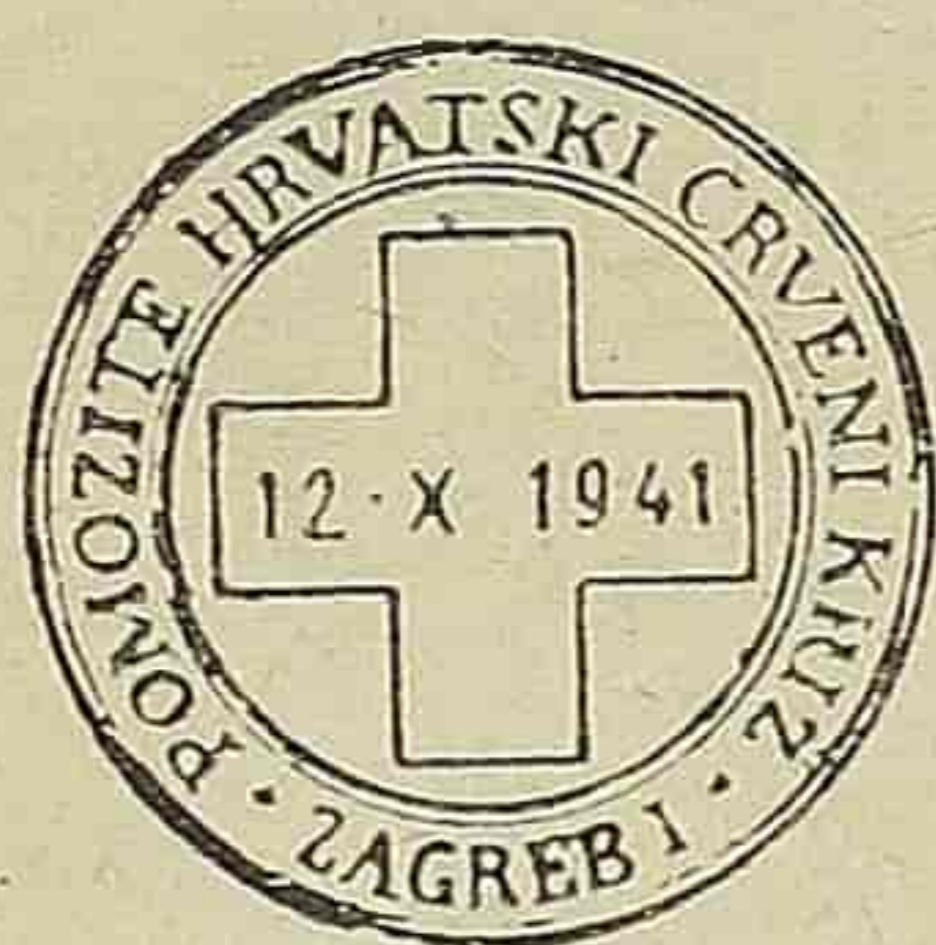
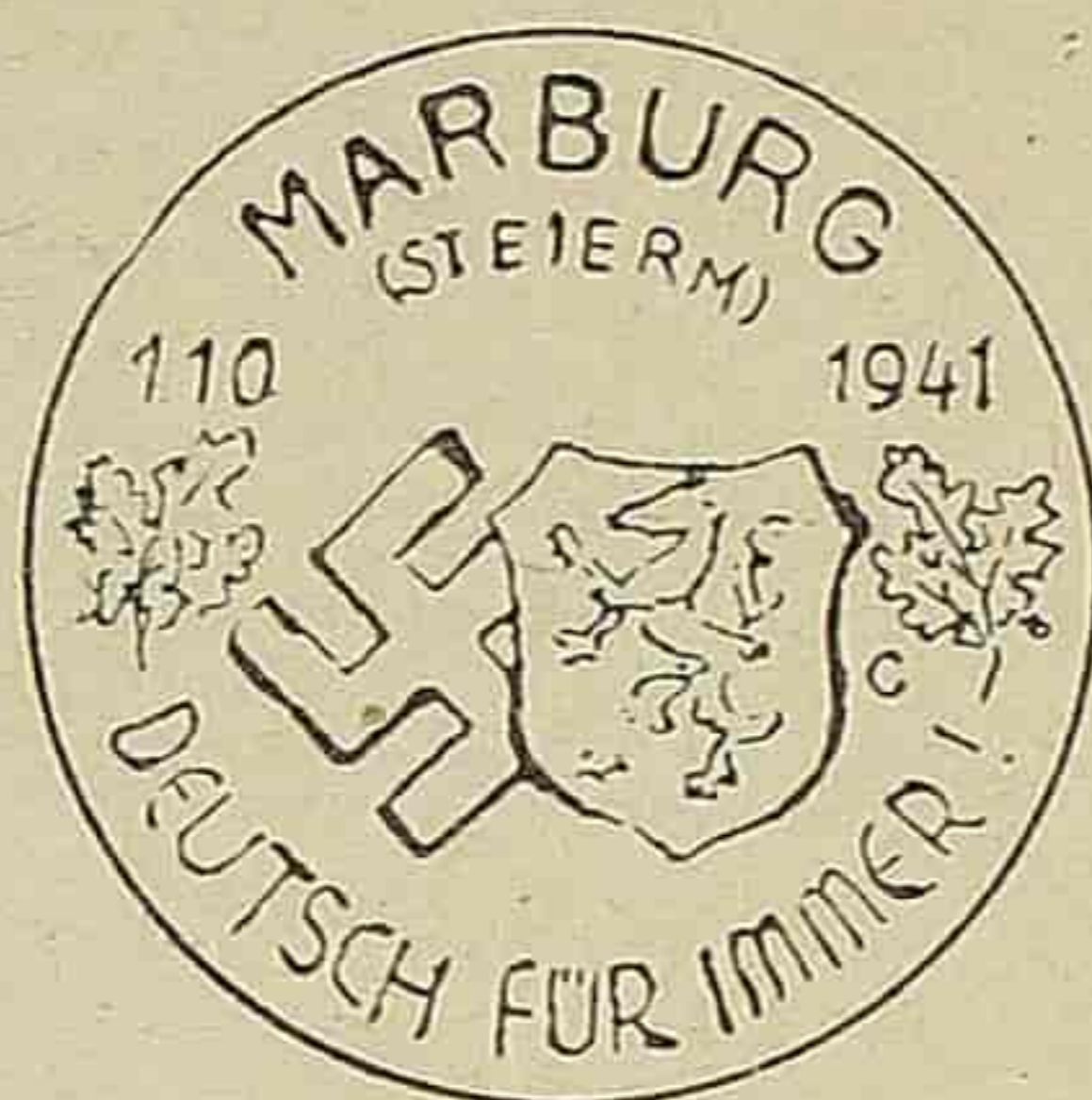
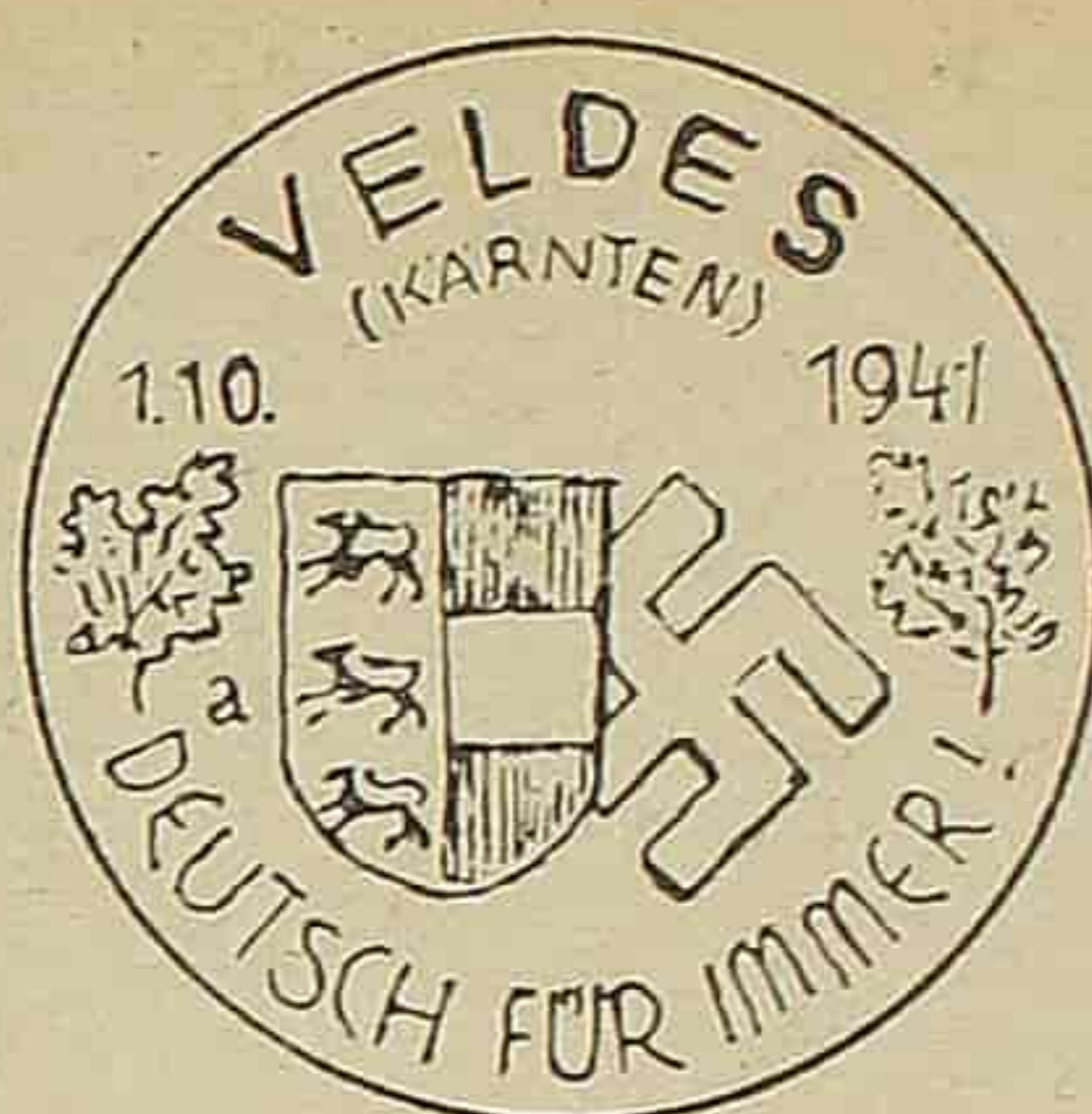
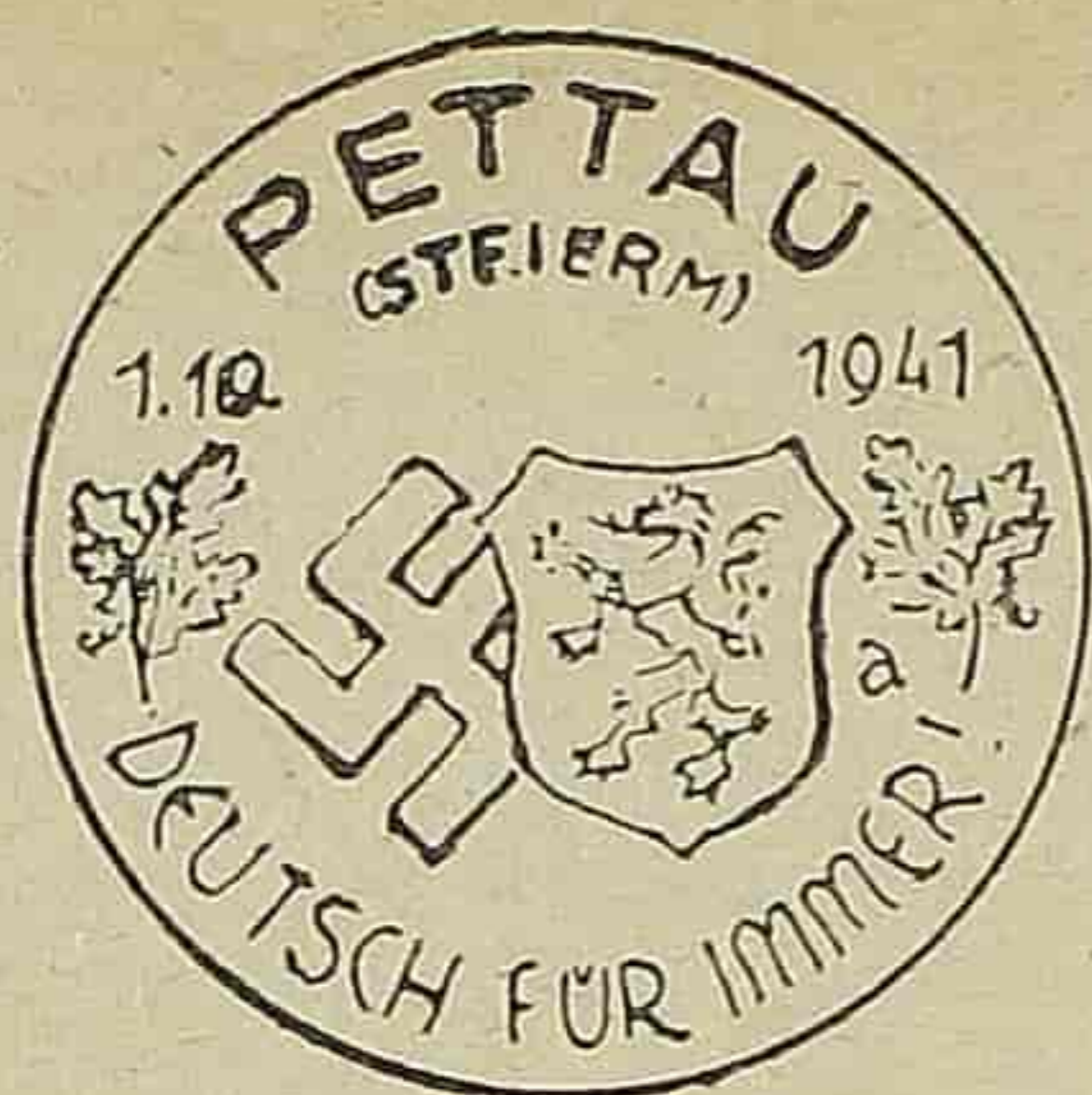
H — 103. ZAGREB. — 12. X. 1941, na dan puštanja u tečaj prigodnih maraka u korist Crv. Krsta; na pošti Zagreb 1. — Tekst: „POMOZITE HRVATSKI CRVENI KRIŽ”. — Prst. 28/19^{1/2}. — C.

Ok. S — 104. BEOGRAD. — 22. X. 1941, pri puštanju u tečaj dobrotvornih maraka za izbeglice i za obnovu Smedereva; na pošti Beograd 1. — Tekst: „БЕОГРАД 1 — ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ”. — Kr. 30. — C. i LJ.

Ok. S. — 105. SMEDEREVO. — 22. X. 1941, pri puštanju u tečaj dobrotvornih maraka za izbeglice i za obnovu Smedereva; na pošti Smederevo. — Tekst: „СМЕДЕРЕВО / ЗА ОБНОВУ”. — Kr. 29^{1/2}. — C.

Ok. S — 106. BEOGRAD. — 5. XII. 1941. pri puštanju u tečaj dobrotvorne serije maraka za zarobljenka; na pošti u Beogradu. Tekst: „ЗА НАШЕ ЗАРОБЉЕНИКЕ / БЕОГРАД”. — Kr. 30. — C.

H — 107. ZAGREB. — 6. XII. 1941. za protivboljševičku izložbu u Zagrebu; na ispostavi pošte Zagreb 15 na Zagrebačkom zboru. — Tekst: „ZAGREB / IZLOŽBA / BORBA / UDRUŽENE EUROPE NA ISTOKU”. — Kr. 28. — C.

Ok. S — 108. BEOGRAD. — 1 — 6. I. 1942, na antimasonske izložbi u Beogradu; na izložbenoj pošti u Garašatinovoj ulici br. 8. — Tekst: „АНТИМАСОНСКА ИЗЛОЖБА / БЕОГРАД”. — Dva žiga sa oznakama „A” i „B”. — Kr. 30^{1/2} — C.

N — 109. BLED. — 11. I. 1942, nemački žig za vreme okupacije za „Dan marke”;

na pošti na Bledu. — Tekst: „VELDES (KÄRNTEN) / TAG DER BRIEFMARKE”. — Kr. 36.

N — 110. MARIBOR. — 11. I. 1942, nemački žig za vreme okupacije za „Dan marke”; na pošti u Mariboru. — Tekst: „MARBURG (DRAU, STEIERM) / TAG DER BRIEFMARKE”. Kr. 36. —

H — 111. — **ZAGREB.** — 12. I. 1942, za „Dan marke” (ustanovljen u Nemačkoj 1941 godine); na pošti Zagreb 6. — Tekst: „DAN MARKE / ZAGREB 6”. — Prst. 38/27. — C.

Mihelov katalog za prekomorske zemlje

— IZDANJE ZA 1956 GODINU —

Dok Mihelov katalog za Evropu i specijalan katalog za Nemačku izlaze svake godine, dotle katalogi za prekomorske zemlje, nažalost, izlaze povremeno. Ovogodišnji katalog izišao je u 2 sveske. Prva obuhvata obradu maraka zemalja čiji nazivi počinju od slova A do K, a druga od slova L do Z. — Spolja, katalog je uvezan u sivo platno, sa zlatnim natpisima, i po obliku potseća na ovogodišnji Mihel za Evropu. Tehnička oprema, štampa, slog, papir — sve je prvoklasno. Jedino klišeji nisu uvek dobro izrađeni. Prva knjiga ima 832 strane, druga 773, što ukupno iznosi 1605 strana velikog formata. Na početku, u svakoj knjizi, nalazi se opširan i vrlo stručno, pregledno i pristupačno napisan uvod. To je kao i u evropskom delu, mala filatelistička enciklopedija, podaci za bolje razumevanje kataloga; podaci o vodoznacima, načinu štampanja, papiru, bojama, zupčanju itd. — Sve ono što je od koristi svakom sakupljaču. U obe knjige nalaze se tablice stručnih izraza na nemačkom, engleskom, francuskom, španskom i portugalskom jeziku. Na ovaj način dolazimo do konstatacije da Mihel katalog nije običan cenovnik, kao većina drugih kataloga, već priručnik koji se, osim toga, od drugih razlikuje boljom izradom, tačnijim podacima i realnijim cenama, iako je ovo poslednje vrlo složeno i delikatno pitanje.

Ono što naročito izdvaja Mihelov katalog od drugih, jeste temeljna stručna obrada pojedinih područja i zemalja. Tu on, gotovo, i nema premca. Preglednost, jasnoća, detaljni podaci počev od iznošenja povoda za izdavanje maraka, načina štampanja, registrovanja imena crtača i gravera itd, kliširani vodoznaci i celi blokovi maraka sa tačno označenim veličinama, s podacima o visini tiraža, upozo-

renjem o falsifikatima, — sve to sažeto i pristupačno, nalazimo u Mihelovim katalogima.

Obrada maraka pojedinih zemalja zaslužuje posebnu pažnju i pohvalu. Da napomenemo samo neke. Marke Etiopije odlično su i detaljno obrađene. Etiopija je filatelistički interesantna zemlja: njihova izdanja nisu špekulativna, ali su teška za skupljanje radi preobilja raznih pretisaka. Mnoga izdanja snabdevena su pretiscima, očito da se radi o prigodnim markama ili dopunskim, izmenjenim vrednostima. Svi ti pretisci kliširani su u prirodnoj veličini ili povećani, tako da je rad oko sređivanja ovog područja u mnogom olakšan. I marke Brazilije vrlo su dobro prikazane. Kao što je poznato, ova zemlja je za štampanje svojih maraka upotrebljavala papir s raznim vodoznacima (oko 20 vrsta). Isto tako neke brazilijanske marke franko bile su vrlo dugo u upotrebi (i preko 20 godina, što nije neka naročita retkost u Americi, jer napr. marke Gvatemale, franko i za vazдушnu poštu, izdate 1928 g., još uvek se upotrebljavaju za frankiranje pošiljaka), i zato je redakcija dobro učinila što je za sve ove marke sačinila pregledne tablice, tako da se sakupljači mogu lakše da snađu. Šta da kažemo za marke Kine, N. R. Kine i Formoze (Tajvan), koje obiluju mnogobrojnim pretiscima? Na skoro 50 stranica kineske marke su detaljno i pregledno obrađene, a mnoštvo klišeja sa crtežima i pretiscima, pomažu sistematskom snalaženju u ovom inače vrlo teškom i obimnom području. Nigde, možda, nije tako raznovrsno prikazana istorija jednog naroda i države, kao što je to slučaj s kineskim markama. Nažalost, velika udaljenost i nepoznavanje kineskog pisma, radi mnogo izdatih maraka s pre-

tiscima, čine da ovo interesantno područje s markama izdatim u razna vremena — počev od 1878 g. i raznim povodima i u raznim provincijama i gradovima ove ogromne zemlje, — nije za sada dovoljno dostupno našim sakupljačima. Isti je slučaj s markama Japana, naročito s onim izdatim do 1876 g. i markama izašlim za vreme japanske okupacije u Drugom svetskom ratu, koje su stručno i pregledno obrađene. Dobro su uređene marke Meksika, s tačnim izdvajanjem maraka izdatih za vreme Prve i Druge republike, vlade cara Maksimilijana (1864-1867) maraka izdatih za vreme građanskog rata, vladavine pretsednika Karance, generala

Vile i Zapate, lokalnih izdanja i dr. Posebnu pažnju zaslužuje obrada maraka SAD — Kolumbije i dr.

Preglednost, dobra klasifikacija, izdvajanje redovnog, tipičnog od specijalnog i osobenog, tačna oznaka za raspoznavanje pojedinih štampanja, pored još drugih koji pozitivno deluju — odlika je Mihelovog kataloga.

Svakako da su katalogi u razvoju filatelije odigrali jednu od glavnih i odlučujućih uloga. Mihelov katalog je svakako na jednom od prvih i zaslužnih mesta.

S. Ostojić

Naredba o razmeni poštanskih maraka s inostranstvom

Na osnovu člana 34 tačka 1 Uredbe o spoljnotrgovinskom poslovanju („Službeni list FNRJ” br. 25/55), a u vezi sa članom 7 odeljak I alineja A pod a) tačka 2 stav 4 Uredbe o prenošenju poslova u nadležnost saveznih i republičkih organa uprave („Službeni list FNRJ”, br. 26/56), Komitet za spoljnu trgovinu u saglasnosti sa Državnim sekretarijatom za poslove robnog prometa, izdaje

NAREDBU

o uslovima pod kojima članovi Saveza filatelista Jugoslavije mogu vršiti filatelističku razmenu poštanskih maraka s inostranstvom

1. Filatelističku razmenu poštanskih maraka s inostranstvom mogu vršiti samo članovi Saveza filatelista Jugoslavije.

2. Pravo na filatelističku razmenu poštanskih maraka s inostranstvom stiče član Saveza filatelista Jugoslavije upisom u spisak razmenjivača kod Generalne direkcije pošta, telegrafa i telefona.

Zahtev za upis u spisak iz prethodnog stava podnosi član Saveza filatelista Jugoslavije preko republičkog filatelističkog saveza.

3. Svaki razmenjivač maraka koji je upisan u spisak iz prethodne tačke može svojim pojedinim korespondentima u inostranstvu slati samo po jednu pošiljku maraka mesečno.

Ukupna vrednost pošiljki maraka koje razmenjivač maraka u toku jednog kalendarskog meseca može slati svojim korespondentima u inostranstvo ne može preći iznos od 10.000.— dinara.

Svaka pošiljka maraka mora na odvojenom listu sadržati popis maraka, koje

se šalju i naznačenje njihove vrednosti utvrđene po odredbama ove naredbe.

4. Pošiljke maraka, adresovane i frankirane dostavljaju razmenjivači maraka, preko republičkih saveza Generalnoj direkciji pošta, telegrafa i telefona radi utvrđivanja da li sadržaj pošiljke odgovara odredbama ove naredbe.

Generalna direkcija pošta, telegrafa i telefona može odrediti da se pošiljke maraka radi utvrđivanja činjenice iz prethodnog stava dostavljaju područnim preduzećima poštanskog, telegrafskog i telefonskog saobraćaja.

5. Neponištene poštanske marke Federativne Narodne Republike Jugoslavije ne mogu biti predmet filatelističke razmene za prva tri meseca od dana njihovog puštanja u tečaj.

6. Pojedina pošiljka maraka može sadržavati poštanske marke u sledećim količinama odnosno vrednostima:

a) neponištene marke Federativne Narodne Republike Jugoslavije od čijeg puštanja u tečaj nije prošlo godinu dana — u nominalnoj vrednosti do 300 dinara, s tim da se od svake vrednosti može slati najviše pet maraka. Ako se šalje potpuna serija ili deo serije čija vrednost prelazi 300 dinara, može se poslati samo jedna takva serija ili njen deo;

b) ostale marke, izuzev maraka neznatne vrednosti — u vrednosti do 1.500.— dinara, računajući vrednost maraka prema katalogu preduzeća „Jugofilatelija”. Marke nalepljene na pismu, dopisnici i sl. žigosane, koje pretstavljaju posebnu filatelističku celinu, mogu se slati do ukupne vrednosti od 7.500.— dinara. Kao posebne filatelističke celine smatraju se i „pretilatelistička pisma”.

Cena poništenih maraka Federativne Narodne Republike Jugoslavije, koje su bile puštene u tečaj u toke dve prethodne godine, a koja nije označena u katalogu preduzeća „Jugofilatelija“, obračunava se u visini od 50% od njihove nominalne vrednosti, ako su u pitanju prigodna izdanja izdata u seriji koja sadrži više od dve marke, u visini od 25% od njihove nominalne vrednosti, ako su u pitanju ostala prigodna izdanja, odnosno u visini od 15% od njihove nominalne vrednosti, ako su u pitanju redovna franko izdanja.

Ako se šalju strane marke koje nisu unete u katalog maraka preduzeća „Jugofilatelija“, pošiljka može sadržavati najviše maraka u vrednosti:

po katalogu „Michel“ do MM 75.—

ili katalogu „Zumstein“ do Zfr. 60.—

ili po katalogu „Yvert“ do YF 6000.—

ili po katalogu „Scott“ do \$ 30.—

Pod katalogom u smislu ove naredbe podrazumeva se najnoviji važeći katalog;

c) marke neznatne vrednosti — najviše 250 kamada.

Pod markom neznatne vrednosti podrazumeva se svaka poništena marka, čija cena ne prelazi iznos od 2.— dinara po katalogu preduzeća „Jugofilatelija“. Ako takva marka nije uneta u katalog preduzeća „Jugofilatelija“, njena cena će se odrediti na način iz stavova 2 i 3 pod b) ove tačke.

7. Generalna direkcija pošta, telegrafa i telefona odnosno područna preduzeća poštanskog, telegrafskog i telefonskog saobraćaja vratiće pošiljaocu o njegovom trošku, primljenu pošiljku maraka:

a) ako pošiljku šalje lice koje nije upisano u spisak razmenjivača maraka kod Generalne direkcije pošta, telegrafa i telefona;

b) ako je pošiljka nedovoljno frankirana ili nepotpuno adresovana ili ne sadrži popis maraka;

c) ako pošiljka nije dostavljena preko republičkog filatelističkog saveza;

d) ako pošiljka sadrži marke u većoj količini ili vrednosti od onih, koje su predviđene u ovoj naredbi;

e) ako pošiljka sadrži muzejske vrednosti;

f) ako se pošiljka otprema za račun trećeg lica;

g) ako je pošiljka upućena na adresu nekog trgovca maraka;

h) ako pošiljka ne odgovara ostalim uslovima predviđenim u ovoj naredbi.

8. Ako razmenjivač maraka vraća svom inostranom korespondentu marke koje je od njega primio, vraćene marke ne sma-

traju se pošiljkom koju on po odredbi tačke 3 ove naredbe može da šalje.

Razmenjivač maraka je dužan da kao dokaz o tome da je u pitanju vraćanje maraka podnese Generalnoj direkciji pošta, telegrafa i telefona odnosno područnom preduzeću poštanskog, telegrafskog i telefonskog saobraćaja, pismo svog inostranog korespondenta iz koga se ova činjenica može ustanoviti.

9. Razmenjivač maraka dostavlja Generalnoj direkciji pošta, telegrafa i telefona odnosno područnom preduzeću poštanskog, telegrafskog i telefonskog saobraćaja, spisak maraka koje je primio kao protuvrednost maraka poslatih u jednoj određenoj pošiljci, i to u roku od 6 meseci od dana kada je tu pošiljku otpremio. Potpis razmenjivača maraka na ovom spisku treba da bude overen od strane republičkog filatelističkog saveza.

Generalna direkcija pošta, telegrafa i telefona, odnosno područno preduzeće ptt saobraćaja u saradnji sa republičkim filatelističkim savezom, vrši kontrolu razmene maraka, u koju je svrhu razmenjivač maraka dužan da podnese dokaze (zbirku i prepisku) o načinu obavljanja ove razmene s inostranstvom.

10. Savez filatelista Jugoslavije može da šalje zbirke maraka na inostrane međunarodne izložbe maraka, kao i da inostranim izlagačima, koji su učestvovali na međunarodnim izložbama maraka u Jugoslaviji, vrati izložene zbirke.

Kontrolu slanja i vraćanja zbirki maraka iz prethodnog stava vrše Uprava carina i Generalna direkcija pošta, telegrafa i telefona.

11. Razmena poštanskih maraka s inostranstvom izvršena protivno odredbama ove naredbe pretstavlja devizni prekršaj iz člana 15 tačke 18 Zakona o regulisanju platnog prometa s inostranstvom.

12. Stupanjem na snagu ove naredbe prestaje da važi Naredba o načinu filatelističke razmene poštanskih maraka s inostranstvom („Službeni list FNRJ“, br. 33/52).

13. Ova naredba stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u „Službenom listu FNRJ“.

P. br. 82

7. decembra 1956 godine
Beograd

Pretsednik

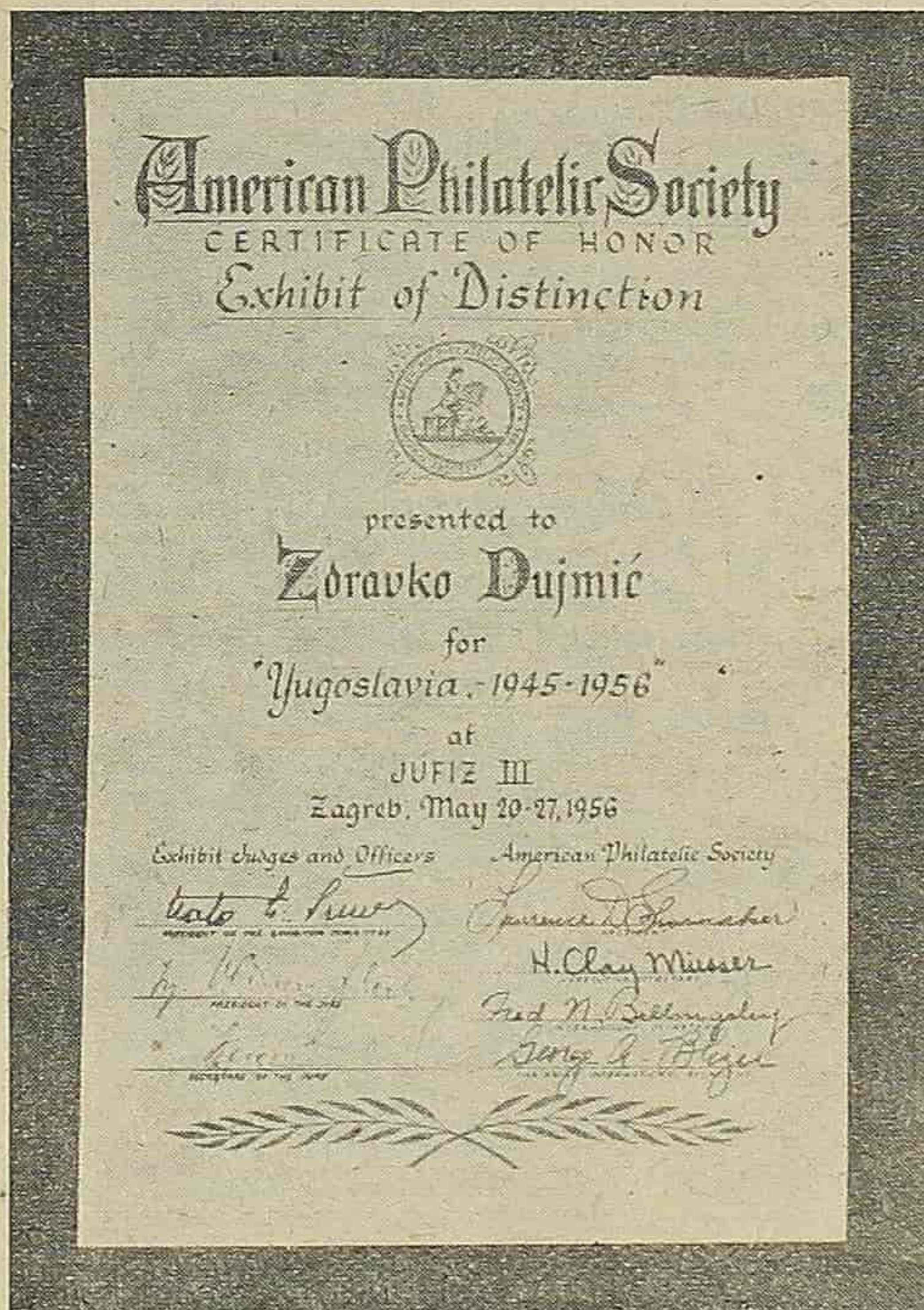
Komiteta za spoljnu trgovinu
Hasan Brkić s. r.

Naredba je objavljena u Br. 2 „Službenog lista FNRJ“ od 9. januara 1957 godine, prema tome stupa na snagu 17. januara 1957 godine.

KROZ FILATELISTIČKI SVET

POČASNE NAGRADE DODELJENE NAŠIM IZLAGAČIMA NA JUFIZU III

Kao što je poznato, na Jufizu III podeljeno je 20 počasnih nagrada. Prva, velika međunarodna nagrada bila je dar Predsednika Republike Maršala Josipa Broza Tita, koja je dodeljena zaslužnom filatelistu Orhanu Brantu iz Istanbula; ostale nagrade su dolazile od raznih ustanova i organizacija (deset iz Jugoslavije, devet iz inostranstva), a među njima je

bilo sedam nagrada iz filatelističkih organizacija (četiri iz Jugoslavije i tri iz inostranstva). Od tih 19 nagrada dodeljeno je 10 jugoslovenskim, 9 inostranim izlagačima.

Ovaj pregled porekla i dodeljivanja odlikovanja najočiglednije pokazuje veliki značaj filatelističkih izložaba u ostvarenju međunarodne saradnje, ljubavi i poverenja među narodima, na zbližavanju ljudi celog sveta i na propagandi i održavanju mira i ljubavi među narodima.

Među odlikovanima počasnim nagradama vidimo imena naših najviđenijih filatelista: Inž. Mirka Vernera iz N. Sada, Dr. Vuka Simića Vakanovića, Inž. Vlad. Fleka, V. Ercegovića; Pavla Bajera iz Za-

greba, Julija Korheca iz Subotice, Z. Dujmića, Mate Šerića, Z. Krznarića i I. Felnera iz Zagreba.

Nas, filateliste, naročito zanimaju odlikovanja, koja dolaze od filatelističkih organizacija, koje daju filateliste filatelistima, koja su filatelistima najmilija. Četiri nagrade od jugoslovenskih organizacija podeljene su: 2 u inostranstvo, a 2 našim filatelistima (J. Korhecu i I. Felneru). Od tri nagrade stranih filatelističkih organizacija dodeljena je jedna inostranom, a dve našim filatelistima: Inž. Vladimiru Fleku dar Ustredi Československych Filatelistu (kristalna garnitura) i Zdravku Dujmiću počasna diploma American Philatelic Society. Naš stari, vredni filatelistički radnik Inž. Flek i vredni član drug Dujmić za svoj neumorni rad na filateliji uopšte, a i za uloženi trud u priređivanju Jufiza III, u redu sa Verнером, Vakanovićem, Bajerom i ostalima potpuno su zaslužili ova odlikovanja, a ona će ih, uvereni smo, potsticati na dalji rad na filateliji na korist svih jugoslovenskih filatelista.

BROJNO STANJE POŠTA U FNRJ

Preduzeće ptt
saobraćaja

Svrstavanje pošta u redove
po rešenju Gen. direkcije
PTT

	I	II	III	IV	V	VI	Sv.
Beograd	13	8	20	36	148	133	358
Zagreb	13	9	12	54	200	250	538
Ijubljana	10	5	39	75	254	64	447
Niš	5	10	8	20	81	74	198
Novi Sad	10	8	15	39	151	107	330
Rijeka	3	4	9	11	64	58	149
Sarajevo	9	7	18	47	99	205	385
Skoplje	6	3	7	14	52	66	148
Split	5	4	7	12	82	114	224
Cetinje	3	5	3	7	28	31	77
Svega:	77	63	138	315	1159	1102	2854

ADLAJ STEVENSON FILATELISTA

Filatelistička pasija A. Stevensona, demokratskog lidera u SAD sa „simpatičnim smeškom“, potiče još iz dečaćkih godina, kao i kod Ajzenhauera. Ali, dok je „hobby“ sadašnjeg predsednika morao ustupiti mesto, iz državnih razloga, važnijim državnim poslovima, interes za filatelijom kod Stevensona uvek je živo davao otpora i imao je prilike da se manifestuje za vreme izbora pre četiri godine. U ostalom, još i danas nije teško sresti se sa Steven-

sonom u nekoj filatelističkoj trgovini ili na nekoj filatelističkoj izložbi. Dodajmo, da se kod njega s, kravom i sopstvenom „pasijom“ ujedinjuje odlična filatelistička kultura; on je dobar poznavalac i čovek za koga se može reći da ima dobar nos, jer on uvek ume perfektno da otkrije vrednost ili i najskriveniju oštetu jedne marke i voli dugo da pretura po materijalu...

Adlaj Stevenson ne napušta nikako svoj filatelistički „hobby“ i više puta, govoreći s novinarima, tvrdio je da bi u istini želeo da može raspolagati s više vremena, da ga posveti svojoj dragoj zbirci maraka, onako kako je to činio ranijih godina. Kad mu je jedan stariji čovek rekao da ne može da shvati „kako se može stajati nepomično kao mumija pred jednom vitrinom načičkanom beznačajnim markama“, Stevenson je odgovorio: „Ja se naprimer pred vitrinama filatelističke izložbe, ako me primerci interesuju, zadržim i jedan sat. Zadržavam se zato što mi se marke dopadaju. A marke mi se dopadaju, jer, za razliku od izvesne debele gospode, marke su male stvari, koje govore velike stvari.“

Oduševljenje za filatelističku zbirku rodilo se u malom Adlaju, kad mu je bilo jedva osam godina, zaslugom dede po materi, koji je za neko vreme zauzimao mesto potpredsednika SAD. U raznim prilikama deda je pričao unuku da u Beloj Kući, u jednoj naročitoj odaji behu čuvane „tolike i tolake knjige sa toliko i toliko maraka sa slikama slavni predsednika iz ranijih vremena, i tolikih drugih velikih ličnosti i izgleda dalekih zemalja. Interesovanje mališana postade veliko, i posle, iz godine u godinu je rastao.

Kad se Adlaj Stevenson vratio u Illinois, gde mu je živela porodica, nastavi da se zanima markama i da studira razna izdanja... Kad je publikovao dnevnik „Pantograph“ u Blumingtonu, namisli odmah da ubaci jednu kolonu, između stalnih rubrika, za filateliju. On se sam starao, s posebnom brigom, o „filatelističkom kutiću“.

Sada Stevenson ne bi imao sigurno više vremena da rediguje jednu rubriku ili da katalogizira jednu po jednu sve marke koje je sakupio, pokadšto u blokovima. Ali, često ponavlja prijateljima: „Jedan dan posvećen mojim dragim markama! ... I dodaje da će to izvesno biti jednog lepog dana.

(Lina Palermo. „Il Bollettino Filatelico“.)

LUŽIČKO-SRPSKI PESNIK NA NEMAČKIM MARKAMA

Nastala su nova vremena i za našu dugo tlačenu braću Lužičke Srbe. Dok im stara Nemačka nije dala da dignu glave ni na socijalnom, ni na narodnosnom polju, 20 avgusta 1956 godine pojavio se

pred svetom jedan jasan dokaz „da su danas Lužički Srbi ravnopravni s Nemcima“. Jedna poštanska marka s likom lužičko-srpskog pesnika Jakuba Bart-Đišinskog pošla je kroz svet da pokaže celom svetu da u Nemačkoj Demokratskoj republici još živi mali narod Lužičkih Srba.

Mora da game, svakog Slovena kad pročita u „Michel-Rundschau“ pod br. 535 Istočne Nemačke, pod slikom ovog zaslužnog Lužičkog Srbina: „Jakub Bart-Đišinski (1856—1909), serbischer Dichter“!

Ovo je prvi put u istoriji da Nemci na ovaj način priznaju postojanje ovog malog naroda u Budišinu i okolini, u Gornjoj i donjoj Lužici.

Najznačajniji borac za narodna prava Lužičkih Srba, pesnik Jakub Bart-Đišinski, rođen je u selu Kukovu, kod manastira Marijine zvezde u Gornjoj Lužici. Godine 1869 došao je u Budišin radi daljeg školovanja, a 1871 prelazi u Prag radi studiranja teologije. U tamošnjem društvu „Serbovka“ skupljali su se lužičko-srpski studenti i govorili i pevali pesme na svom narodnom jeziku. Tu je Jakub Bart napisao: en „Ženich“, istorisku dramu „Na hradbach“ i roman „Vlastenec a odrodilec“. Po svršenim studijama mladi pesnik, 1883 godine, bio je postavljen za kapelana u Palbicama, gde je nastavio pesničke radove i 1884 godine izdao „Knihu sonetu“, koja mu je pronela slavu po celom slovenskom svetu. Ubrzo je Bart pao u nemilost crkvenih vlasti, te je uklonjen iz Lužice. Ali, on je i dalje pisao pesme o svojoj domovini, uzdizao njene lepote, a podvrgavao kritici kako duhovne, tako i kapitalističke ugnjetače.

JEDNA POGREŠKA KOD MARAKA ISTOČNE NEMAČKE

Kroz filatelističku štampu objavljeno je da se upravi pošta Istočne Nemačke desio jedan nezgodan slučaj kod maraka izdatih 20 jula 1956, povodom stogodišnjice smrti kompozitora Roberta Šumana. Na markama je Šumanova slika, a iza nje, u osnovi, data je jedna notna kompozicija, ali, na nesreću, ne Šumanova, već austriskog kompozitora Šuberta... Zbog toga su ove marke bile povučene sa poštanskih šaltera, na je 8 oktobra izdato novo izdanje tih maraka, na kojima je izmenjena partitura u zaleđu Šumanove slike. Kod ovih je sada uzeta slika nota Šumanove kompozicije.

TELEVIZIJA I FILATELIJA U ITALIJI

Televizija ne prenebregava ni filateliju, i svake nedelje (sredom u 18^{1/2} časova) stavlja je na dnevni red, te pojačava interesovanje onih srećnih filatelista, koji imaju televizore. Prve dve transmisije bile su posvećene avijatičaru Lindbergu i Indoneziji.

O IZDANJIMA U.N. POVUČENIM IZ TEČAJA

Kao što je poznato, od 10 maja povučena su iz tečaja sva prigodna izdanja iz 1953 i 1954 godine.

Od izdanja „Dan U. N. 1953” štampano je 2.000.000 serija, a prodato 968.182; od izdanja „Dan prava čoveka 1953” otštampano je oko 2.000.000, a prodato oko polovine.

Emisije 1954 godine štampane su u znatno manjem tiražu. Serija „Organizacija za ishranu i poljoprivredu” štampana je u 1.250.000, „Međunarodna organizacija rada” u 1.000.000 serija. Oba izdanja su skoro potpuno rasprodana.

ZA FLORO-FILATELISTE

G. Spaziani Testa. — Via Maning. — Roma izdao je katalog za marke sa slikama cveća, na italijanskom, francuskom i engleskom jeziku.

60 GODIŠNJICA OLIMPISKIH IZDANJA MARAKA

Pre 60 godina, 1896 godine, izdala je uprava grčkih pošta prvu seriju maraka u spomen ponovnog uvođenja olimpijskih igara, koje su tada održane u Atini. — Ove godine, sa XVI olimp. igrama u Melburnu, proslavila se i 60 GODIŠNJICA OLIMPISKIH IGARA.

Наче МАРКЕ

PRIPREMA SE NOVO IZDANJE REDOVNIH FRANKO MARAKA

Početakom 1954 godine pokrenuto je pitanje izrade novih redovnih franko maraka, pošto marke koje su sad u prometu, odnosno njihovi motivi, nisu više odraz privrednog razvitka naše zemlje. Motivi na slikama ovih maraka sibi molišu obnovu i izgradnju u svim granama naše privrede, što je odgovaralo 1949 i 1950 godine, kad su one stvorene. Sada, posle pet-šest godina, potrebno je da se štampaju nove marke čije će slike prikazati rezultate i dostignuća naše privredne izgradnje. Mnoge obnovljene i podignute fabrike, postrojenja, hidrocentrale, drumovi, pruge, građevine, mostovi, pa i gradovi, pružaju danas novu privrednu panoramu socijalističke Jugoslavije. Stoga u Gen. direkciji PTT nije bilo teško da se donese odluka o temi koja treba da bude zastupljena na slikama novog izdanja redovnih frankomaraka. Ali zato je bilo teško da se konkretno odrede motivi koji će biti prikazani na pojedinim vrednostima.

Godina 1954 protekla je u traženju fotosnimaka raznih građevinskih objekata, fabrika i postrojenja bazične industrije, kao i karakterističnih novih objekata u našim glavnim gradovima. U tom cilju Gen. direkcija obraćala se mnogim institucijama i poznatim fotografima — umetnicima, pa i svim preduzećima PTT saobraćaja, ali rezultat traganja bio je slab.

Tek kad je odlučeno da slike osam prvih vrednost u seriji od 14 maraka, prikazuju motive iz naše bazične industrije i značajne građevinske objekte, a preostalih šest motive naših glavnih republičkih gradova, uz pomoć Rilke Debenjaka, profesora Akademije likovne umetnosti u

Ljubljani, nazrela se kontura cele serije novog izdanja maraka. Ovom istaknutom umetniku međunarodne reputacije poverena je aprila 1955 godine i konačna izrada idejnih crteža za nove marke.

Još jedna godina protekla je u izradi idejnih crteža. U toj fazi stvaranja teško je bilo ustaljena gledišta na slike maraka uskladiti s prefinjenom umetničkom koncepcijom autora — modernog slikara Debenjaka. Delimično zbog toga proteklo je više od 8 meseci od dana kad su primljeni i usvojeni prvi idejni crteži ove serije, pa do poslednjeg, koji je podnesen avgusta ove godine.

Sad se svih 14 idejnih crteža nalaze u rukama umetnika — gravera u Zavodu za izradu novčanica radi graviranja na bakru u veličini marke. To je najteža faza izrade maraka (onih koje se štampaju u dubokoj liniskoj štampi), a obavljaju je graveri Tanasije Krnjajić, Božidar Kocmut i Stanimir Babić. Posle završene gravure svake vrednosti u normalnoj veličini marke, svaki bakrorez će se galvanskim putem umnožavati za ploču od 100 maraka, pa će se tek posle toga pristupiti štampanju. Predviđa se da će do kraja 1957 godine biti puštena u promet cela serija.

Slike ovih maraka prikazuju po vrednostima ove motive:

- 1) od 2 dinara — bušilice za vađenje nafte;
- 2) od 5 dinara — brodogradnja;
- 3) od 10 dinara — železara u Sisku;
- 4) od 15 dinara — brana hidrocentrale u Jablanici;
- 5) od 17 dinara — drvna industrija;
- 6) od 25 dinara — autoput Zagreb—Ljubljana (nadvožnjak kod Ivančne Gorice);

7) od 30 dinara — Litostroj u Ljubljani;

8) od 35 dinara — koksara u Lukavcu;

9) od 40 dinara — Titograd (hotel) i Cetinje (letnja pozornica);

10) od 50 dinara — Skoplje (centar grada s mostom na Vardaru i nadgrobni spomenik iz starog dela grada);

11) od 70 dinara — Sarajevo (železnička stanica sa stećakom i obeliskom iz starog dela grada);

12) od 100 dinara — Ljubljana (Tromostje i Stari grad);

13) od 200 dinara — Zagreb (pozorište s Meštrovićevim spomenikom i skulpturom sa zgrade železničke stanice);

14) od 500 dinara — Beograd (skupština).

Na svim markama pored natpisa „Jugoslavija” i oznake vrednosti biće sitnim slovima obeleženi motivi.

Posle pažljive obrade ove serije zavisice mnogo od uspešne grafičko-tehničke izrade. Zavod za izradu novčanica, u kome će se ove marke štampati, nesumnjivo će se potruditi da one i u tehničkom pogledu tj. u štampi, gumiranju i perforaciji odgovore potpuno očekivanjima i pošta i filatelista.

POVLAČENJE IZ TEČAJA PRIGODNIH MARAKA IZDATIH U 1955 GODINI

Prema rešenju Gen. direkcije PTT Br. 11.776 od 3. XI. 1956 sve prigodne poštanske marke izdate u 1955 godini povlače se iz tečaja, s tim da se s njima mogu frankirati poštanske pošiljke do 31. XII. 1956 zaključno.

Po ovom rešenju prestaje od 1 januara 1957 frankaturna vrednost prigodnih poštanskih maraka sledećih izdanja:

1) „Dubrovačke letnje igre” (od 15 i 30 dinara);

2) „Međunarodna izložba grafike” (od 15 dinara);

3) „Svetski kongres gluvi” (od 15 dinara);

4) „Jugoslovenska flora” (od 5, 10, 15, 17, 25, 30, 50, 70 i 100 dinara);

5) „OUN” (od 30 dinara);

6) „Desetogodišnjica proglašenja republike” (od 15 dinara).

Osobnosti na markama FNRJ

KARIKA ISPRED PRVE NOGE KONJA NA MARCI OD 30 DINARA „OUN” IZ 1955 GODINE

Drug Prvoljub Lilčić iz Skoplja saopštava da je na marci od 30 dinara, izdatoj u čast Dana UN 1955 godine primetio na donjem delu noge konja mali pravilni crni kružić. Nije mogao utvrditi na koji je način postao, jer ga je bilo samo na toj marci, koju je kupio na pošti Skoplje 2 i koju je poslao i Uredništvu na uviđaj.

Marka je pretposlednja u prvom gornjem redu tabaka. Neupotrebljena. Uz prvu nogu konja, iznad kopite nalazi se kolut, koji potseća na kariku od konjskih sapinjača. Nastala je po svoj prilici od nekog stranog predmeta palog na kliše pri štampanju, ali ako se više nije pojavljivao na drugim markama, znači da se nije čvrsto spojio s klišekom i da je odmah spao, te bi prema tome to bila slučajna greška.

III IZDANJE DOPISNICA — RAZGLEDNICA FNRJ (nastavak)

Dok smo u prvo delu dali spisak dopisnica-razglednica prema štamparskim pločama, u ovom delu dajemo spisak dve prve serije III izdanja prema azbučnom redu:

I serija boja mrka.

1. Banja Luka (hotel „Bosna”)
2. Banja Luka (džamija)
3. Beograd — Avala
4. Beograd — Glavna pošta
5. Beograd — Kalemegdan, Vojni muzej
6. Beograd — Kneza Miloša ulica
7. Beograd — Savezno izvršno veće
8. Beograd — Savski most
9. Beograd — Skupština
10. Beograd — Skupština
11. Beograd — Stadion JNA
12. Beograd — Studentski trg

13. Beograd — Terazije (Dom S. Igumanova)
14. Beograd — Terazije (Ulaz u Bulevar Revolucije)
15. Beograd — Trg Republike
16. Bitola
17. Dubrovnik (Grad sa starom lukom)
18. Dubrovnik (Izgled grada i čempresi)
19. Dubrovnik (Stara luka sa gradskom kafanom)
20. Dubrovnik (Tvrđava i stara luka)
21. Dubrovnik (Ulaz na Pile)
22. Dubrovnik (Cvetovi kaktusa)
23. Zagreb — Dolac
24. Zagreb — Kazalište
25. Zagreb — Meštrovićev zdenac života
26. Zagreb — Spomenik kralja Tomislava
27. Zagreb — Trg žrtava fašizma
28. Zagreb — Trg republike
29. Zagreb — Hotel „Esplanade”
30. Zagreb — Štrosmajerovo šetalište
31. Zagreb — Umetnički paviljon
32. Zagreb — (Hotel „Esplanade”)
33. Zadar (Obala)

34. Zadar (Pogled na grad)
35. Zrenjanin (Most na Begeju)
36. Zrenjanin (Spomenik Ž. Zrenjaninu)
37. Zrenjanin (Spomenik palim borcima)
38. Kranj
39. Lovćen — Njegoševa grobnica
40. Ljubljana (Deo grada i stari grad na brdu)
41. Ljubljana (Deo grada Ljubljane)
42. Ljubljana (Jedan deo varoši)
43. Ljubljana (Nebotičnik)
44. Ljubljana (Fontana zvana „Robova česma“)
45. Maribor
46. Mostar (Grad s rekam)
47. Mostar (Most)
48. Niš — Gradski narodni odbor
49. Niš — Gradski narodni odbor (i deo parka)
50. Niš — Narodna banka i Dom JNA
51. Novi Sad (Glavna pošta)
52. Novi Sad (Deo palate APV)
53. Novi Sad (Dunav sa čamcima s jedrima)
54. Novi Sad (Katedrala)
55. Novi Sad (Narodna banka i hotel „Putnik“)
56. Novi Sad (Palata APV)
57. Novi Sad (Palata na uglu)
58. Novi Sad (Ulica)
59. Novi Sad
60. Opatija („Belvedere“)
61. Opatija (Deo kupališta „Opatija“)
62. Opatija (Kip devojke s golubom)
63. Opatija (Kolonada hotela „Slavija“)
64. Opatija (Kupalište „Slavica“)
65. Opatija (Pogled na Opatiju)
66. Opatija (Terasa hotela „Jadran“)
67. Opatija (Hotel „Kvarner“)
68. Opatija (Šetalište pored mora)
69. Opatija (Šetalište pored obale)
70. Osijek
71. Osijek (Prizemna palata u parku)
72. Priština
73. Priština — Sahat kula
74. Rijeka (Deo grada)
75. Rijeka (Deo grada i parka)
76. Rijeka (Jedan deo obale)
77. Rijeka (Jedan deo pristaništa)
78. Rijeka (Jedan deo puta s mostom za Sušak)
79. Rijeka (Neboder)
80. Rijeka (Pogled na grad)
81. Rijeka (Pristanište)
82. Rijeka (Pristanište s brodovima)
83. Sarajevo — Bivša vijećnica
84. Sarajevo — Vrelo Bosne
85. Sarajevo — (Deo ulice prema Bistriku)
86. Sarajevo (Jedan deo varoši)
87. Sarajevo (Miljacka)
88. Sarajevo (Miljacka i biv. Opštinski dom)
89. Skopje — Narodna banka
90. Skopje (Vardar i obe obale)
91. Skopje (Dušanov most)
92. Skopje (Jedan deo gradske ulice)
93. Skopje (Pogled na glavni deo grada)
94. Split (Obala)
95. Split (Obala i trg)
96. Subotica — Paličko jezero
97. Subotica — Trg Maršala Tita
98. Subotica — (Bioskop „Jadran“)
99. Subotica (Gradska kuća)
100. Subotica (Gradska kuća, desno krilo)
101. Subotica (Gradska kuća s parkom)
102. Titograd
103. Hercegnovi (Varoš)
104. Hercegnovi (Pristanište s brodicama)
106. Hercegnovi (Staza ispod hotela)
107. Cetinje (Pogled ispod hotela)
108. Cetinje (Pogled na grad i Lovćen)
109. Šibenik — Luka
110. Šibenik — Poljana Poljana M. Tita
111. Šibenik (Pogled s brda)
112. Šibenik (Pogled s mora).
10. Bled (Jezero)
11. Bled (hoteli)
12. Boka Kotorska
13. Bosanska Krupa
14. Bohinj
15. Brela kod Makarske
16. Budva (hoteli)
17. Budva (Crnogorka)
18. Eugojno
19. Buje
20. Brčko
21. Varaždin
22. Vis
23. Višegrad
24. Vrnjačka Banja (levo palata, napred krošnja)
25. Vrnjačka Banja (Palata levo)
26. Vrnjačka Banja (Palata desno)
27. Vrnjačka Banja (Tremovi)
28. Golnik
29. Daruvar
30. Dobrna
31. Divar — Titova pećina
32. Zaječar
33. Jajce
34. Jahorina
35. Jelsa
36. Karlovac — Ozalj
37. Kikinda
38. Kiseljak
39. Knjaževac
40. Kotor
41. Korčula
42. Koprar (panorama)
43. Koprar (pogled s mora)
44. Koprivnica
45. Kragujevac (Palata)
46. Kragujevac (Spomenik)
47. Kruševac
48. Kumrovec
49. Lipik
50. Lovran
51. Lopud
52. Maglaj
53. Mali Lošinj
54. Malinska
55. Makarska (Obala)
56. Makarska (Plaža)
57. Niška Banja (levo kuća)
58. Niška Banja (Panorama)
59. Novi Vinodol
60. Novo Mesto
61. Osijek
62. Ohridsko jezero
63. Pazin
64. Pančevo (Panorama)
65. Pančevo (Ulica)
66. Petrovac na moru.
67. Peć
68. Pećka Patrijaršija
69. Plitvička jezera
70. Portorož
71. Poreč
72. Postojinska Jama (Most)
73. Postojinska Jama (stalagmit)
74. Prizren
75. Priština
76. Pula — Arena
77. Rab (levo more)
78. Rab (napred park)
79. Raška
80. Rovinj (desno palme)
81. Rovinj (luka)
82. Svetozarevo (Palata)
83. Svetozarevo (Park)
84. Senta
85. Sisak (levo autobus)
86. Sisak (Most)
87. Slavonska Požega
88. Sombor
89. Split (napred kula)
90. Split (Obala)
91. Split (Pogled s Marjana)
92. Split (Pogled s mora)
93. Struga (levo deo broda)
94. Struga (Ulica)
95. Supetar
96. Titovo Užice
97. Topolšćica
98. Topusko
99. Travnik

II serija — boja maslinasta

1. Andrijevića
2. Arandelovac (Hotel)
3. Arandelovac (Zgrada na izvoru)
4. Banja Koviljača (Napred terasa)
5. Banja Koviljača (Panorama)
6. Bakar
7. Bar
8. Baška
9. Bjelovar

SADRŽAJ

„FILATELISTE“ ZA 1956 GODINU

ČLANCI I RASPRAVE

- EVGENIJE ARHANGELSKI — 57
- „FINLANDIA 56“ — 160
- JUGOSLOVENSKI IZLAGAČI NA JUFIZU III — 149
- NAZIV BOJA — 134
- STEVA ĐORĐEVIĆ — 121
- Andrejević I.: FILATELIJA I ESPERANTO — 15
- Verner M.: GDE JE ŠTAMPANO PRVO IZDANJE MARAKA SRBIJE S LIKOM KNEZA MILANA — 5
- NAŠE NAJREĐE MARKE — 151, 192
- TREĆE IZDANJE NOVINSKIH MARAKA S LIKOM KNEZA MIHAILA IZ 1869 GODINE — 45, 80
- Delja T.: PRVI POKUŠAJI RAKETNE POŠTE — 19, 55
- Dimitrijević B.: KOVERTE PRVOG DANA — 158
- Nešković B.: PARTIZANSKA POŠTANSKA MARKA — 8
- Ničin N.: PRVE TAKSENE MARKE GRADA BEOGRADA — 123
- Novaković Dr. B.: DRUGO IZDANJE DOPISNICA-RAZGLEDNICA FNRJ — 48
- Ostojić S.: JUGOSLOVENSKA UMETNOST KROZ VEKOVE — 50
- MIHELOV KATALOG ZA 1957 GODINU — 159,
- MIHELOV KATALOG ZA PREKOMORSKE ZEMLJE — 197
- O RETKIM SRPSKIM MARKAMA — 82
- Petrović A.: AUSTRISKI VODOZNACI NA POŠTANSKIM MARKAMA — 2
- PRIGODNI ŽIGOVI UPOTREBLJAVANI NA TERITORIJI FNRJ — 53, 83, 116, 153, 194
- Rot M.: SRBIJA U KATALOGU „MIHEL 1956“ — 9
- Samec V.: POŠTANSKE MARKE IZDATE POVODOM RAZNIH FILATELISTIČKIH MANIFESTACIJA — 87
- Simić-Vakanović Dr. V.: BALKANSKE IGRE U OGLEDALU FILATELIJE — 157
- Spajić D.: ADRESAR I OGLASNIK ZA INOSTRANU RAZMENU SKUPLJAČA — 124
- OPŠTINKE TAKSENE MARKE — 180
- SKUPLJANJE TAKSENIH MARAKA — 86
- Tebeilka V.: NARODNA REPUBLIKA RUMUNIJA NA FILATELISTIČKOJ IZLOŽBI U ZAGREBU — 121
- R. A.: NAŠA FILATELIJA U 1956 GODINI — 191

NAŠE MARKE

Marke za Jufiz III. 25. — Prigodne marke „Jugoslovenska umetnost kroz vekove“. 27. — Puštanje u tečaj serije maraka s motivima iz „Jugoslovenske umetnosti kroz vekove“. 60. — Izdanja i prodaja maraka za Jufiz III. 62. — Puštanje u tečaj prigodne marke od 15 dinara za Jufiz III. 91. — Marke Crv. krsta 1956. 91. Prigodne marke za stogodišnjicu rođenja Nikole tesle. 92. — Prigodna marka „Na-

rodna tehnika". 93, 129. — Prigodne marke za stogodišnjicu Nikole Tesle. 129. — Marke za Jufiz III. 129. — Nove marke „Jadranska fauna”. 169. — Razna zupčanja kod serije „Nikola Tesla”. 170. — Doplatne marke za Dečiju nedelju. 170. — Prigodne marke „Olimpiska godina”. 171. — Priprema se novo izdanje redovnih franko maraka. 202. — Povlačenje iz tečaja prigodnih maraka izdatih u 1955 godini. 203.

OSOBNOSTI NA MARKAMA FNRJ

Jaki nabori papira kod marke od 15 dinara iz serije „Privreda”. 61. — Marka od 3 dinara iz serije „Privreda” delimično bez slike. 61. — Avionske marke od 100 dinara delimično bez slike. 130. — Tipične osobenosti kod maraka od 15 dinara Jufiza III. 130. — Pomeran Crveni krstić u sredini slike. 130. — Karika ispred noge konja na marci od 30 dinara „OUN” iz 1955 godine. 203.

OSOBNOSTI NA MARKAMA SRBIJE

Nepotpuno zupčane marke. 170.

OSOBNOSTI NA MARKAMA SRBIJE POD OKUPACIJOM

Porto marke od 1 dinara s jako pomećenim pretiskom. 61. — Marke s kraljevom slikom bez pretiska ili bez mreže. 130.

NAŠE CELINE

Nova koverta za unutrašnji saobraćaj. 62. — Nove dopisnice. 62. — Peto izdanje koverata za unutrašnji saobraćaj. 131. — Puštanje u promet novih dopisnica-razglednica. 131. — Treće izdanje dopisnica-razglednica. 172, 203.

NAŠI PRIGODNI ŽIGOVI

Kosovo polje. 7. IX. 1928. — VI pokrajinski sokolski slet. 28.
Vukovar. 31. XII. 1955. — 240 godišnjica pošte. 29
Rateče-Planica. 9—12. II. 1956. — Smučarske utakmice. 63.
Pale—Jahorina. 17—18. III. 1956. — Takmičenje u slalomu. 63.
Zagreb. 20.—27. V. 1956. — Dva žiga za Jufiz III. 94.
Kragujevac. 15—25. VI. 1956. — Prvi slet Saveza za telesno vaspitanje Srbije „Partizana”. 132.
Peć—Prokletije. 4—8. VII. 1956. — Peti slet planinara Jugoslavije. 132.
Škofja Loka. 14—22. VII. 1956. — Privredna izložba. 132, 174.
Leskovac. 15—22. VII. 1956. — Sajam tekstila i tekstilnih mašina. 132, 174.
Bled. 24. VIII.—2. IX. 1956. — Evropsko prvenstvo u veslanju. 132, 175.
Beograd. 24—30. VII. 1956. — 29 kongres radničkog esperantskog društva. 132, 174.
Maribor. 27. VII—5. VIII. 1956. — XIII mariborska nedelja. 174.
Stari Grad. 19. VIII. 1956. — 400 godišnjica Petra Hektorovića. 174,
Ptuj. 25. VIII—5. IX. 1956. — IV okružna privredna izložba. 175.
Kranj. 16. IX. 1956. — 20 godišnjica velikog štrajka tekstilaca. 175.
Beograd. 16—30. IX. 1956. — Za „Nedelju arhiva”. — 175.
Beograd. 24. X. 1956. — Dan Ujedinjenih nacija. 174, — 206
Zagreb. 24. X. 1956. — Dan Ujedinjenih nacija. 176, — 206
Ljubljana. 25. X. 1956. — Dan Ujedinjenih nacija. 176, — 206
Sarajevo. 24. X. 1956. — Dan Ujedinjenih nacija. 176, — 206
Skoplje. 24. X. 1956. — Dan Ujedinjenih nacija. 176, — 206
Titograd. 4. X. 1956. — Dan Ujedinjenih nacija. 176, — 206
Zagreb. 25. X. 1956. — Stogodišnjica rođenja D. Gorjanovića. — 206
Zagreb. 13. XII. 1956. — Za 75 godišnjicu smrti A. Šenoa. — 207

PREGLED FILATELISTIČKE ŠTAMPE

U „Nedelji Štampe”. 31. — „Filatelija”. 31, 63, 137. — Naši saradnici na obradi Mihelovih kataloga. 32. — „Pen klub izdanje 1933”. 63. — Mihelovi katalogi za 1956 godinu. 64. — „Radio Philatelija”. 64. — Albumi za marke U. N. 64. — Pretstavnik

Fipco-a za Jugoslaviju. 64. — „Postage Stamps With Disengs From Yugoslav Art Through the Centuries”. 64. — Novi katalog celina. 96. — „P T T” časopis sindikata službenika i radnika PTT jugoslavije za 1955 g. 96. — Katalog III Jugoslovenske filatelističke izložbe 1956 u Zagrebu. 136. — „Sovjetske poštanske marke”. 137. — „Filatelie” časopis čehoslovačkih filatelista. 63, 137. — Briefmarken der Deutschen Demokratischen Republik”. 137. — N. Garas „Grèce. Grosse tête de Mercure”. 138. — „Origines de las dos primeras emiziones de las estampillas de correo de Venezuela”. 138. — „Filatelist” Pul Mecmuasi. Organ Istambulskog filat. kluba. 138. — Novi Cumštajnovi katalogi za 1957 godinu. 176. — Katalogi Yvert et Tellier za 1957 godinu. 176. — Mihelovi katalogi za 1957 godinu. 176. — „P T T”, časopis sindikata i radnika PTT Jugoslavije. 176. — „Filatelia”. 176. — Instruktivna filatelija — Jugoslovenska umetnost. 177. — Prikaz Jufiza III u časopisu „Der Sammler-Dienst”, 177. — „Filatelie” o uspehu čehoslovačkih izlagača na Jufizu III. 177. — O Jufizu III u „Sammler-Lupe”, 177. — „Rossika”, br. 48 za 1956 godinu. 177. — „Fipco-Kurier”, 178. — Katalog specijalnih žigova Austrije 1848—1918. 178. — Interesantna stručna knjiga o specijalitetima Mađarske. 178. — Bolaffi. — Katalog italijanskih maraka. — 207. — Rubrika „Filatelija” u listu „Nova Makedonija”, 207. —

IZLOŽBE I DRUGE PRIREDBE

Treća jugoslovenska filatelistička izložba „Jufiz III” u Zagrebu. 13. — 240 godišnjica pošte Vukovar. 30. — Međunarodna izložba u Njujorku „FIPEX”. 31, 97, 178. — „Jufiz III”. 41, 97. — Međunarodne filatelistike izložbe u 1956 godini. 60. — Posle naše prve međunarodne filatelističke izložbe „Jufiz III”. 109. — „FINLANDIA 56”, 97, 160. — Pozdravna reč predsednika SFJ pri otvaranju „Jufiza III”. 110. — Utisci sa izložbe „Jufiz III” (dr. B. Novaković). 115. — Kongres FIP-e u Helsinkiju. 163. — Izložbe u Varšavi i Budimpešti. 178. — Izložba motivskih zbirki u Holandiji. 178. — Austriska izložba vazdušne pošte. 179. — Izložba „Evropske marke” u Parizu. 179. — Izložba maraka u Indiji. 179. — Smotra maraka u Prištini. 179.

BORBA PROTIV FALSIFIKATA

Opasni falsifikati žigova i zupčanja starih rumunskih poštanskih maraka. 94. — Nemačko izdanje za Zadar. 95. — Jevtine zbirke tršćanskih maraka. 95. — Falsifikati i zaštita od njih. 136. — Opet o falsifikatima Trsta — zone A. 136. — Falsifikovanje turskih maraka. 136.

AEROFILATELIJA

Nove marke za vazdušnu poštu. 30, 95. — Specijalni let o desetogodišnjici Ujedinjenih Nacija između Beča i Njujorka. 30. — Prodaja francuske avionske marke od 1000 franaka po cenama ispod nominale. 30. — Jedan kuriozitet stvoren u Bagdadu. 95. — Let preko Severnog pola. 96. — Vazdušna pruga Prag—Beograd. 96. — Prvi letovi na vazdušnim linijama između Beograda i Milana odn. Rima. 133. — Žig prvog leta na liniji Prag—Beograd. 133. — Jedan stariji žig prvog leta. 133. — Nove marke za vazdušnu poštu. 133. — Prvi let na liniji Bukarešt—Beograd. 133. — Otvorena JAT-ova linija Beograd—Sofija. 205. — Otvaranje linije Rim—Beograd. 205. — Noćne poštanske vazdušne veze u Francuskoj. 206. — Prenos pošte jedrilicom u Ist. Nemačkoj. 205.

KROZ FILATELISTIČKI SVET

Cene naših maraka na inostranim tržištima. 20. — Obrada svetskih kataloga za područja: Bosna, Crna Gora, Jugoslavija i Srbija. 20. — Najlepša ovogodišnja serija maraka. 20. — Cene naših maraka kod Mihela. 20. — Nagrade davaocima krvi. 20. — Najstariji izložbeni žig. 21. — Dopuna Cumštajnovog kataloga za marke FNRJ. 21. — Mađarska marka od aluminijuma. 21. — Podružnica „Filusa” u Kopru. 21. — Zajedničko izdavanje maraka skandinavskih zemalja. 21. — Prva prigodna marka OUN u 1956 godini. 21. — Rasprodaja najveće zbirke maraka. 21. — Sovjetska ekspedicija za Južni pol. 22. — Sovjetska pošta i marke za Severni pol. 22. — Stvaranje jedne ključne marke. 22. — Promena vodoznaka na britanskim markama. 23. — Program izdavanja poštanskih maraka u Francuskoj za 1956 g. 23. — Nove cene naših maraka. 23. — Malo zabave. 24. — Dopune Cumštajnovog kataloga kod naših maraka. 57. — Iz Centralnog saveza čehoslovačkih filatelista. Izvod iz

direktiva za razmenu maraka s inostranstvom. 57. — Greška u Iverovom katalogu kod Srbije. 58. — Razmenjivačima maraka. 58. — Dvadesetogodišnjica „Dana poštanske marke“. 58. — Sudan — samostalna republika. 58. — Desetni sistem u Indiji. 58. — Jedan lak način skidanja ostataka lepka sa neupotrebljenih maraka. 58. — Emisioni plan Čehoslovačke za 1956 godinu. 59. — „Evropska marka“. 59. — Dodatak programu izdanja Francuske za 1956 g. 59. — Program za prekomorske francuske zemlje. 59. — Program izdanja U. N. za 1956 g. 59. — Novosti iz Monaka, 60. — Program izdanja maraka za 1956 godinu u Alžiru. 60. — Povećane cene naših maraka. 98. — Naše marke na stranim tržištima. 89. — Program izdanja maraka za 1956 g. u SAD. 89. — Izdanja maraka u 1956 godini u Sarskoj oblasti. 89. — Demokritova spomen serija. 89. — Put predsednika republike Italije u Ameriku. 90. — Kurs filatelije na narodnom univerzitetu u Firenci. 90. — Reč francuskog ministra pošta upućena filatelistima preko „Le Monde des philatelistes“. 90. — Žil Vern o markama. 90. — Malta. 90. — Levardska ostrva. 90. — Iz Kine. 90. — Stogodišnjica argentinske poštanske marke. 91. — Dopisnica jednog Srbina sa Severnog pola. 125. — Program izdanja Turske za 1956 g. 125. — Zbirka sovjetskih maraka na dar predsedniku Titu. 126. — Evropska marka. 126. — Dopuna kataloga kod naših maraka. 126. — Izdanja za izložbu „Finlandia“ 56“. 126. — Cene naših maraka na stranim tržištima. 127. — Produženje roka važnosti Rembrantove serije maraka u Holandiji. 127. — T. zv. „slobodna Rumunija“. 127. — S. A. A. 127. — Izdanja o stogodišnjici prve marke u Argentini. 127. — Iz Poljske. 128. — Program Poljske za 1956 godinu. 128. — Predviđena izdanja maraka za Istočnu Nemačku. 128. — Esperantski žigovi u 1955 godini. 128. — Stogodišnjica firme Stanley Gibbons Ltd. 128. — Cene naših maraka u inostranstvu. 164. — Nagrađena kolekcija Srbije na izložbi u Alžiru. 164. — Marke Crv. krsta. 164. — filatelistički šalteri evropskih poštanskih uprava. 164. — Prigodne ilustrovane dopisnice u Čehoslovačkoj. 165. — Marke Evrope. 165. — Stogodišnjica meksikanske poštanske marke. 165. — Međunarodni dan konstruktivne filatelije. 165. — Promet koverata prvog dana u S. A. D. 166. — Prodaja holandskih maraka za Međunarodni sud u Hagu. 166. — Nordiske marke. 166. — Specijalna izdanja Belgije u 1956 godini. 166. — I drugo izdanje maraka italijanske zimske olimpijade. 166. — Greške u crtežu italijanske marke. 166. — Austriske marke za vazдушnu poštu. 166. — Marke Eve Peron u Argentini. 166. — Svadbene troškovi plaćeni prihodima od poštanskih maraka. 166. — Pismo s neispravnom markom ispravno proneseno poštom sad je — specijalitet. 167. — Odlepljivanje zalepljenih tabaka novih maraka. 167. — I kod nas prave specijalitete“. 167. — Kratka istorija Mihelovih kataloga. 167. — Za Olimpijadu u Melburnu. 167. — Međunarodna solidarnost filatelista. 167. — Nađena pisma iz 1870 godine u mulju Sene. 168. — Cumštajnov katalog za 1957 godinu. 168. — Umro je Emil Friederich 168. — Počasne nagrade dodeljene našim izlagačima na Jufizu III. 200. — Brojno stanje nošta u FNRJ. 200. — Adlaj Stevenson filatelista. 200. — Lužičko-srpski pesnik na nemačkim markama. 201. — Jedna pogreška kod maraka Ist. Nemačke. 201. — Televizija i filatelija u Italiji. 201. — O izdanjima U. N. povučenicim iz tečaja. 202. — Za floro-filatelite. 202. — 60 codišnjica olimpijskih izdanja maraka. 202. Umro je Mihajlo Matović 168.

VESTI IZ SAVEZA

IZ SAVEZA FILATELISTA SRBIJE

Poziv na VIII redovnu godišnju skupštinu SFS. 1. — Podružnicama i povereništvima. 32, 99. — Sastanci članova Saveza filatelista u Beogradu. 33. — Godišnja skupština „Kluba filatelista“ u N. Sadu. 33. — Osmo redovna godišnja skupština Saveza filatelista Srbije. 42. — Odluka Osme redovne godišnje skupštine SFS. 65. — Iz „Borbe“ o skupštini SFS. 66. — Čestitka SFS povodom rođendana Maršala Tita. 79. — Odgovor druga Tita na čestitku SFS. 79. — Registracija lokalnih organizacija. 98. — Organizovanje majskih smotra dečjeg stvaralaštva. 98. — Preporuka podružnicama i povereništvima. 139. — Nabavka novih izdanja maraka. 139. — Iz Bačke Topole. 139. — Sekcija za razmenu maraka. 139, 181. — Iz Saveza filatelista Srbije. 181. — Iz Uredništva. 208. — Unutrašnja razmena poštanskih maraka. 208. — Iz Saveza filatelista Srbije. 208. —

IZ SAVEZA FILATELISTA JUGOSLAVIJE

Poziv na IV redovnu godišnju skupštinu. 65. — Čestitka SFJ povodom 64 rođendana Maršala Tita 78. — Odgovor druga Tita na čestitku SFJ. 78. — IV redovna godišnja skupština SFJ. 112.

IZ SAVEZA FILATELISTA MAKEDONIJE

Godišnja skupština Saveza filatelista Makedonije. 100.

IZ FILATELISTIČKOG SAVEZA HRVATSKE

Nova uprava. 145. — Osnovan „F. D. C.” servis; njegova izdanja u 1956 godini. 181.

IZ FILATELISTIČKE ZVEZE SLOVENIJE

Nov upravni odbor. 145.

IZ SAVEZA FILATELISTA BOSNE I HERCEGOVINE

Godišnja skupština podružnice Banjaluka. 99. — Nova uprava Saveza. 182.

PITANJA I ODGOVORI

M. Radoševiću o „Uputima u filateliju”. 144. — A. B. iz Beograda pitanje „Kako treba skupljati mašinske žigove”. 182. — M. Radoševića „O davanju na kredit maraka i filatelističkog pribora. 182.

RAZNO

Pravilnik o nagrađivanju zaslužnih filatelista i podružnica počasnom „zlatnom značkom Saveza filatelista Srbije”. 44. — Međunarodni dani Crvenog krsta (A. P.). 79. — Borba protiv nepoštenih razmenjivača. 99, 145. — Pravilnik o nagrađivanju naročito zaslužnih filatelista, republičkih filatelističkih saveza, osnovnih filatelističkih organizacija i filatelističkih organizacija i filatelističkih časopisa počasnom „Zlatnom značkom Saveza filatelista Južoslavije”. 114. Naredba o razmeni poštanskih maraka s inostranstvom. 198. — Usporedni pregled cena maraka FNRJ po stranim katalozima. 212. —

NOVE MARKE

Avganistan 34, 67	Fidži 183
Aden 140	Filipini 67, 140, 209
Afrika Ekv. Fr. 101	Finska 40, 101, 140, 183
Afrika Južna 34	Formoza 40, 141, 183
Afrika Zap. Fr. 101, 209	Francuska 40, 67, 101, 141, 184, 209
Albanija 101	Gilbert i Elise 210
Alžir 34, 101, 140	Grčka 35, 101, 141
Antili Hol. 34, 67	Grenland 101
Argentina 34, 67, 101, 140, 183	Gvatemala 68, 141, 184
Austrija 34, 67, 101, 140, 183	Gvineja Šp. 35, 184
Barbados 140	Haiti 68, 141
Bečuanaland 140	Holandija 141, 184, 210
Belgija 34, 101	Ifni 36, 184
Bermuda 183	Indija Port. 68, 184
Bolivija 34	Indonezija 35, 101, 184
Borneo Sev. 140, 183	Irak 68, 141
Brazilijska 34, 67, 101, 140, 183	Iran 35, 141, 184
Bugarska 34, 67, 140, 183	Irska 210
Burma 183	Island 68, 141
Cejlon 67, 140	Italija 36, 68, 101, 141, 184
Čehoslovačka 67, 101, 140, 183, 209	Izrael 35, 68, 141, 184, 210
Čile 40, 67, 183	Jamajka 142
Danska 35, 67, 140, 183, 209	Japan 36, 68, 142, 184, 210
Dominikanska rep. 67, 140	Johore 37
Egipat 35, 183	Jordan 102
Ekvador 35, 101, 183	Južne i antarkt. franc. zemlje 142
Etiopija 35	Kambodža 37
Falkland 209	Kamerun 184

Kanada 68, 142, 184
Kenija, Uganda i Tanganjika 37
Kina 37, 68, 102, 142, 184
Kolumbija 69, 142, 184
Komorsko o. 142
Koreja Južna 37, 68, 185
Koreja Sev. 102
Kostarika 37, 142
Kuba 37, 68, 102, 142, 185
Laos 185
Liban 142
Liberija 69, 185
Lihtenštajn 37, 185, 210
Luksemburg 185, 210
Madagaskar 210
Mađarska 37, 69, 142, 185, 210
Makao 142
Malta 102, 142
Maledivi 185
Maroko 185
Maroko Brit. 210
Maroko Šp. 38
Meksiko 210
Monako 142, 185
Mozambik 102
Nemačka Ist. 38, 69, 102, 143, 186, 210
Nemačka Zap. 38, 69, 102, 143, 186, 210
Nemačka — Berlin 38, 143, 186
Nepal 186
Nigerija 69, 103
Norfolk 186
Norveška 38, 69, 103, 143
Novi Seland 38, 69, 103, 143
O. U. N. 38, 103, 144

Pakistan 38, 143
Panama 38, 186
Poljska 38, 103, 143, 186
Portugalija 69, 143
Reinjon 38, 69
Riu-Kiu 38, 103, 186
Rumunija 39, 70, 103, 143, 186, 211
S. A. D. 39, 70, 104, 143, 186, 211
Sahara Šp. 170, 187
Salvador 104
San Marino 39, 143, 187, 211
Sarska oblast 39, 143, 187, 211
Sijam 104
Sijera Leone 70
Sirijska 70, 104, 143, 187
Solomonsko o. 143
Somalija 187
Somalska Obala 40
Somalska Zemlja 144
S. S. S. R. 39, 70, 103, 143, 187, 211
Sv. Jelena 70
Španija 70, 104, 144, 188
Švajcarska 40, 104, 144
Švedska 144
Tanger 144
Timor 188
Tunis 144
Turska 40, 104, 188
Uruguaj 70, 105
Valis i Futina 34
Vatikan 35, 105, 144, 188
Vel. Britanija 105
Venecuela 70
Vijetnam Južni 144, 188
Vijetnam Sev. 70, 188

»ПОЉО- ПРИВРЕДА«

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ПОЉОПРИВРЕДЕ

БЕОГРАД

Булевар Революције бр. 20
Телефони: 23-621, 23-330
и 28-701 — Телеграми:
„Пољопривреда“
Поштански фах бр. 318

Продајемо

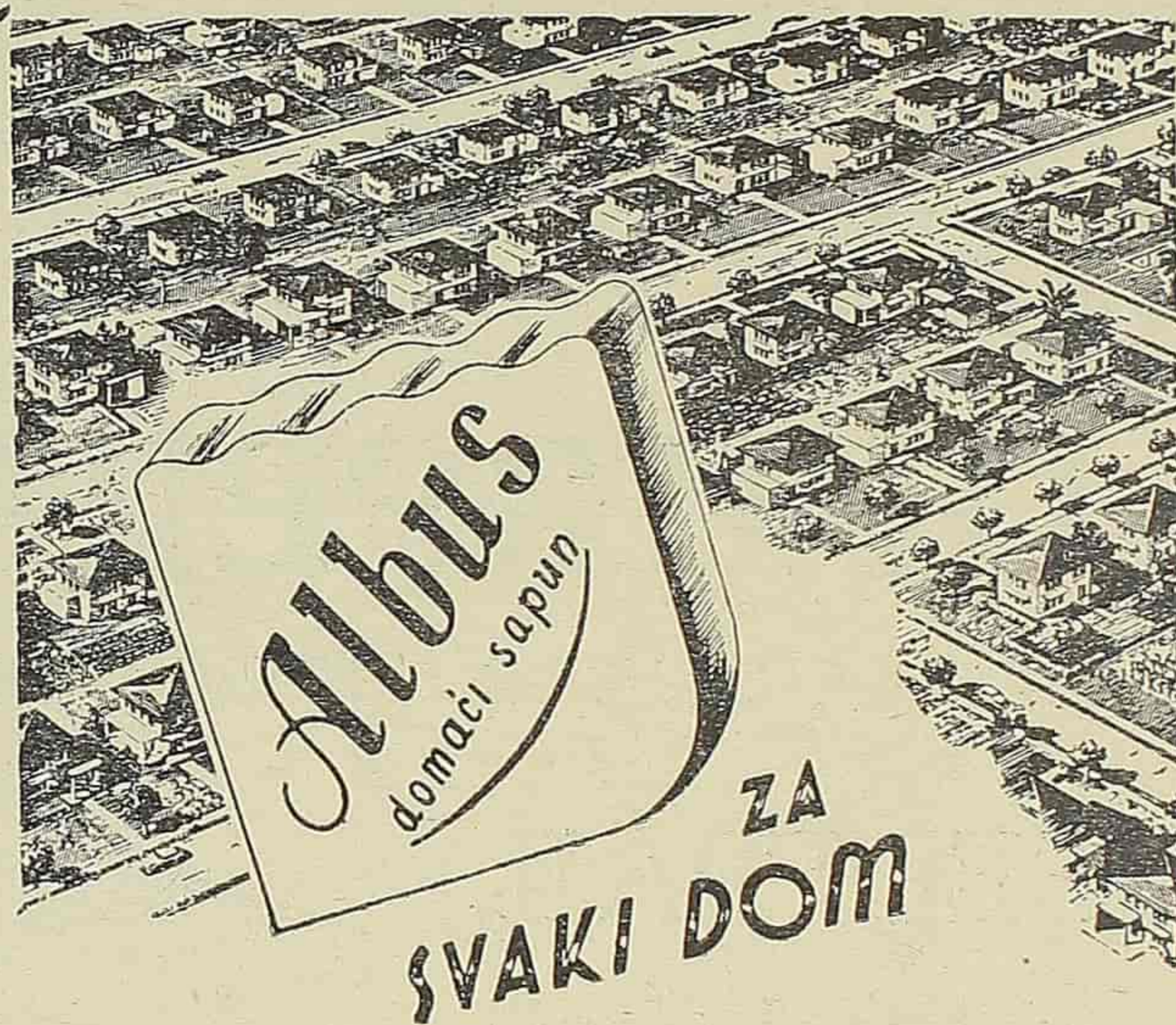
тракторе, путничке и теретне аутомобиле, теренска возила, тракторске приколице, пољопривредне справе и машине, гвожђе и гвожђарску галантерију, средства за заштиту биља, вештачка ђубрива, гуме за тракторе и возила, резервне делове за тракторе и пољопривредне машине као и целокупан грађевински материјал

Пољопривредници,

Снабдевајте се код предузећа

„ПОЉОПРИВРЕДА“

Koristite samo

PROIZVODI:

„ALBUS“

FABRIKA SAPUNA I HEMIJSKIH PROIZVODA

NOVI SAD

Radnička 32

Telefoni: 21-41, 32-08 i 21-42

- 100. Trebinje
- 101. Trogir
- 102. Ulcinj (Obala)
- 103. Ulcinj (Plaža)
- 104. Ulcinj (Pogled s mora)
- 105. Hvar (Luka)
- 106. Hvar (Panorama)
- 107. Cavtat
- 108. Celje
- 109. Crikvenica (Plaža)
- 110. Crikvenica (Pogled s mora)
- 111. Čapljina
- 112. Skofja Loka

U zagradama su data podrobnija tumačenja slika. Slike su većinom u vodoravnom položaju, dok su u uspravnom kod sledećih brojeva:

I. serija: 2, 14, 22, 23, 26, 36, 43, 49, 54, 69, 73, 78, 79, 85, 87, 92, 99, 106 i 110;

II serija: 31, 33, 41, 84 i 93.

Po svemu sudeći ovo će biti najveće posleratno izdanje dopisnica-razglednica, a je par serija u pripremi.

Dr. Bran. NOVAKOVIĆ

DOPISNICE-RAZGLEDNICE POVODOM PROSLAVE DANA ARMIIJE

Dan Armije, 22 decembar, proslavio se ove godine naročito svečano s obzirom da se tog dana proslavlja i petnaestogodišnjica osnivanja naše Armije, odnosno formiranja Prve proleterske brigade.

Povodom ove proslave Gen. direkcija PTT rešenjem Br. 10.877/56, u sporazumu s Državnim sekretarijatom narodne odbrane, izdala je posebne dopisnice-razglednice ilustrovane s 28 fotografija: 8 iz Narodnooslobodilačkog rata i 20 iz posleratnog života i rada u Armiji, — u ukupnom tiražu od 2,000.000 komada.

Na desnom delu prednje strane dopisnice, na uobičajenom mestu, otšampana je vrednosna oznaka — redovna franko marka od 10 dinara (motiv iz voćarstva), a na levom delu, u prostoru, određenom kod redovnih dopisnica za pismena saopštenja, otšampana je slika s odgovarajućom legendom u tamno-zelenoj boji.

Za motive na dopisnicama uzeti su originalni snimci najznačajnijih događaja iz života naše Armije, od prvih dana do danas. Osvežavaju se sećanja na epopeju naše borbe, na rad oko izgradnje savremene moderne Armije, na pomoć koju je JNA pružala opštoj izgradnji, na prijateljstvo s omladinom i decom, na predaju zastave pukovima od strane druga Tita; jednom rečju, obeleženo je sve ono što čini našu Armiju velikom i narodnom, a što je bilo moguće da se na ovih 28 slika prikaže. Može se reći da je komplet ovih dopisnica sa slikama potsetnik na najznačajnije dane naše Armije kroz ovih pednaest godina."

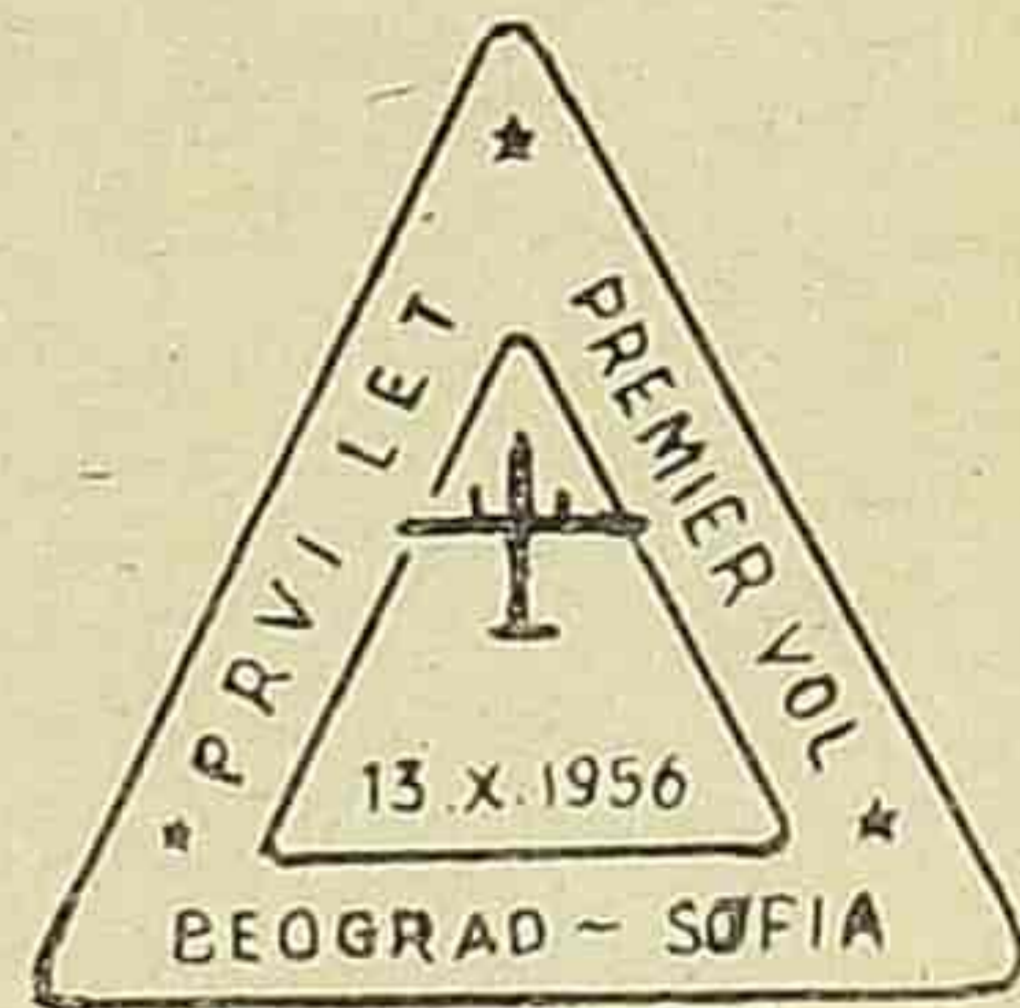
Ove dopisnice-razglednice puštene su u prodaju 1 decembra 1956 u svim poštama, po ceni od 10 dinara komad.

AEROFILATELIJA

OTVORENA JAT-OVA LINIJA BEOGRAD—SOFIJA

12 oktobra 1956 ujutru sa Zemunskog aerodroma poleteo je prvi redovni avion Jugoslovenskog aerotransporta na liniji Beograd—Sofija. Na ovoj liniji avioni će otsada leteti dvaput nedeljno: sredom Bu-

van je specijalan žig ljubičaste boje, oblika položenog pravougaonika s liniskim okvirom veličine 58¹/₄×24 mm, s natpisom: „1-o Volo inaugurale IAT / ROMA BEOGRAD / 16 Giugno 1956". — Žig je gumeni i nije bio upotrebljavan za poštanske potrebe (ponišćavanje maraka).

garskog aerotransportnog preduzeća TABSO, a subotom našeg preduzeća JAT-a.

Vazдушnu liniju Beograd—Sofija uspostavilo je bugarsko preduzeće TABSO u martu ove godine i dosad je održavalo saobraćaj jedanput nedeljno. („Borba")

OTVARANJE LINIJE RIM—BEOGRAD

Otvaranje ove linije našeg JAT-a izvršeno je 16 juna 1956. Za žigosanje pošte prenesene ovim prvim letom upotreblja-

PRENOS POŠTE JEDRILICOM U ISTOČNOJ NEMAČKOJ

Povodom III južno-tirinske filatelističke izložbe u Hildburghausenu od 4—12. VIII. 1956 uspostavljen je prvi poštanski let jedrilicom u Ist. Nemačkoj. Poštanske pošiljke bile su žigosane jednim zelenim šestouganim žigom s natpisom: „1. Postsegelflug in der DDR — Befördert mit „Baby DDR 1547".

NOĆNE POŠTANSKE VAZDUŠNE VEZE U FRANCUSKOJ

19 juna proslavljena je u Parizu i u Buržu desetogodišnjica ponovnog uvođenja noćnih poštanskih vazdušnih veza u metropoli. Tom prilikom na vazduhopl. stanici Invalida funkcionisala je privre-

mena pošta sa specijalnim ilustrovanim žigom, a pri noćnoj manifestaciji u Buržu vršio je službu jedan poštanski auto, koji je upotrebljavao isti žig kao onaj kod Invalida. — Ova noćna služba prenosi svake noći po 25 tona pošte tj. 20% celokupnog transporta pisama, i bez takmaca je u celom svetu.

ПРИГОДНИ ЖИГОВИ

BEOGRAD, ZAGREB, LJUBLJANA,
SARAJEVO, SKOPLJE, TITOGRAĐ. —
24. X. 1956.

Povodom Dana Ujedinjenih nacija, 24. X. 1956, odobrila je Gener. direkcija PTT rešenjem Br. 10481 od 3. X. 1956 izradu i upotrebu prigodnih žigova na glavnim poštama u Beogradu, Zagrebu, Ljubljani,

ZAGREB: Crtež žiga kao za Beograd, s tekstom u latinici „DAN UJEDINJENIH NACIJA 24. X. 1956 / ZAGREB”.

LJUBLJANA: s tekstom na slovenačkom jeziku u latinici „DAN ZDRUŽENIH NARODOV 24. X. 1956 / LJUBLJANA”.

SARAJEVO: s tekstom u ćirilici, a samo ime mesta u latinici „DAN UJEDINJENIH NACIJA 24. X. 1956 / SARAJEVO”.

Sarajevu, Skoplju i Titogradu. Za sva ova mesta izrađeni su u Beogradu mesingani žigovi s istim crtežima, — s golubom u letu preko zemaljske kugle i s tekstom u krugu oko globusa. Za žigove je odobrena i upotrebljena crna boja. Žigovi se razlikuju među sobom po tekstovima:

BEOGRAD: Žig je okrugao, bez spoljnog okvira, s tekstom u ćirilici u krugu „DAN UJEDINJENIH NACIJA 24. X. 1956 / BEOGRAD”.

SKOPLJE: s tekstom na makedonskom jeziku u ćirilici „DEN NA OBEDINENITE NACII 24. X. 1956 / SKOPJE”.

TITOGRAĐ: s tekstom na srpskom jeziku u ćirilici kao za Beograd.

ZAGREB. — 25. X. 1956.

Povodom proslave stogodišnjice rođenja hrvatskog geologa i paleontologa Dr. Dragutina Gorjanovića-Krambergera, pronalazača krapinskog pračoveka, koja je odr-

žana 25 oktobra 1956 u Zagrebu, odobrila je Gen. direkcija PTT rešenjem Br. 10901 od 15. X. 1956 upotrebu i izradu metalnog prigodnog okruglog žiga bez okvira s prigodnim crtežom i tekstom: „100 GOD. ROĐENJA / DRAG. GORJANOVIĆ-KRAMBERGER 25. X. 1956”. — Upotrebljavan u pošti Zagreb 1. Odobrena crna boja.

ZAGREB. — 13. XII. 1956.

Generalna direkcija PTT svojim rešenjem Br. 10999 od 15. X. 1956 odobrila je izradu i upotrebu prigodnog poštanskog žiga s pokretnim datumom, u spomen hrvatskog pesnika Augusta Šenoae, na dan 75 godine njegove smrti, 13 decembra 1956. — Žig će biti metalan, s prigodnim crte-

žom i s tekstom: „75 GOD. SMRTI AUGUST ŠENOAE 13. 12. 1956”. — Žig će biti u upotrebi na pošti Zagreb 1. Odobrena crna boja.

PREGLED FILATELISTIČKE ŠTAMPE

BOLAFFI — KATALOG ITALIJANSKIH MARAKA, II IZDANJE 1957.

— IZDAVAČ S. C. O. T. — Turin (Italija), Via Roma 101.

Dovoljno je baciti samo jedan pogled u ovo novo izdanje kataloga italijanskih maraka, pa da se stvori pretstava da njegove dopadljive korice sadrže mnogobrojne novosti, budući da sad ima 435 strana, — 117 više nego u prvom izdanju.

Najvažnija među tim novostima je specijalni katalog Modene, Papske države, Romanje i Toskane, koji ima 60 strana. Marke tih starih italijanskih država temeljno su proučene, pa su i sve nijanse, osobenosti, eseji, greške navedene i kotirane.

Tu su, za svaku državu, i kratki pregledi istoriski, geografski, statistički i o istoriji pošta, uz reprodukciju jedne geografske karte centralne Italije iz 1859 godine. U katalogu se nalaze i tehničke informacije o štampanju maraka, o sastavu tabaka (od kojih ima i reprodukcija, o upotrebljenom papiru, itd.), a uz to su kod ovog dela kataloga dodati i popisi pošta, koje su funkcionisale u tim državama.

Na kraju, tu su još dve naročito važne stvari: prva, za svaku marku date su po četiri cene: za nove (s gumom), za nove bez gume, upotrebljene (žigosane) i na pismu; — druga, marke Papske države, izdate 1852 godine, nisu klasirane samo po nijansama boja, već i po debljini papira.

I katalog Italije je takođe jako izmenjen: raspored po stranama je prerađen; izvestan broj ilustracija ponovo je graviran, a dodato im je i novih. Svi službeni eseji maraka Italije iz XIX stoleća

katalogizirani su i po prvi put ilustrirani.

Da napomenemo još da su ispred rednih brojeva ovog kataloga kod svake marke navedeni i brojevi kataloga Scott-a, Stanley-Gibbons-a, Michel-a, Zumsteina i Yvert-Tellier-a, radi lakšeg snalaženja onih sakupljača koji se služe navedenim katalogima.

U poslednjem delu kataloga maraka „drugih italijanskih zemalja” izvršene su takođe popravke: ima više klišea i za mnoge marke su sad date cene; naprimer, sad su date cene za sve marke Vatikana.

U pogledu cena učinjeno je mnogo izmena, prema cenama na italijanskom filatelističkom tržištu; u ovom novom izdanju mnogo je cena povećano u odnosu na cene u I izdanju kataloga.

Štampa kataloga, na finom satiniranom papiru, čista je i besprekorna, sa čisto i jasno izrađenim slikama, sa svim podacima o izradi i tvorcima maraka, u solidnim platnenim koricama.

Cena je 1500 franc. franaka ili 17.50 švajc. franaka.

S obzirom na izradu kataloga i na obradu materijala u njemu, katalog se može preporučiti sakupljačima italijanskih maraka, a posebno onima koji vladaju italijanskim jezikom.

A.

RUBRIKA „FILATELIJA” U LISTU „NOVA MAKEDONIJA”

Filatelisti Makedonije nemaju svoj stručni časopis, a do sada čak i u štampi se nisu pojavljivali članci, makar i informacioni, o filateliji. No u toku ovog meseca, na radost filatelista, pojavila se

stalna rubrika u dnevniku „Nova Makedonija”. Svakoga petka može se naći nešto interesantno u rubrici „Filatelija”.

Prva dva broja su posvećena olimpijskim igrama u Melburnu. Data je informacija o izdatoj olimpijskoj seriji kod nas, kao i o izdanjima u svetu, sa interesantnim klišeima. Posebno je pisano o

rovoizdatim katalogima „Zumstein” i „Michel” za 1957 godinu, kao o načinu na koji naši filatelisti mogu doći do njih.

I pored toga što ova rubrika ima strogo informacioni (do sada) karakter; ovdašnji filatelisti se nadaju da će uskoro pročitati i neki interesantan stručni rad

P. Lisčić

ВЕСТИ С АВЕЗА

IZ UREDNIŠTVA

Uredništvo čestita svima čitaocima novu 1957 godinu

Pretplata za časopis za 1957 godinu iznosi 360 dinara

Pretplatu treba slati na Uredništvo (Vojvode Dragomira br. 25) ili polagati na tek. račun Uredništva 10-KB-4-Ž-156.

Na poledini čeka ili uputnice treba ispisati čitko zašta se novac šalje i tačnu adresu na koju treba slati časopis.

O svakoj promeni adrese kako pojedinačnih pretplatnika, tako i podružnica i povereništava treba odmah izvestiti Uredništvo NEPOSREDNO.

Svaku promenu brojnog stanja u podružnicama i povereništvima treba odmah dostaviti neposredno Uredništvu.

IZ SAVEZA FILATELISTA SRBIJE

Mole se podružnice — povereništva da hitno dostave Savezu spiskove svojih članova koji vrše razmenu s inostranstvom. Podružnice — povereništva dužne su da prijave Savezu svakog svog člana koji želi da vrši razmenu s inostranstvom. Članovi koji nisu registrovani preko rukovodioca za inostranu razmenu kod Saveza, nemaju prava razmene.

Pozivaju se podružnice i povereništva da izmire dužnu članarinu iz 1956 godine i da odmah dostave Savezu upisninu za nove članove prijavljene u 1956 godini.

Prilikom slanja novca preko Nar. banke treba naznačiti na poledini ček. uplatnice zašta se novac šalje.

Podružnice i povereništva treba odmah da pošalju spiskove članova, a svakog meseca treba neizostavno da šalju brojno stanje svojih članova i nastale promene.

Sve podružnice i povereništva koja nisu do danas dala saglasnost na izvod računa za 1955 godinu, treba to odmah da učine. Za 1956 godinu knjigovodstvo će slati izvode u toku januara i februara; na njih

treba odmah staviti svoju saglasnost ili primedbe i odmah ih vratiti Savezu.

Pri upisu novih članova pristupnice treba čitko ispuniti u duplikatu, staviti žig podružnice i overene ih poslati Savezu. Upisnina pripada Savezu i treba je odmah slati Savezu: za odrasle po 50, a za omladince po 10 dinara.

Članarinu treba naplaćivati tromesečno unapred i slati je Savezu.

Sve novčane pošiljke za Savez treba slati na tek. račun SFS kod Nar. banke 103-T-1007.

Svu poštu za Savez treba slati na POŠT. FAH 702 u Beogradu.

Kancelarija Saveza nalazi se u Sremskoj ulici br. 6 (na IV spratu) Ima lift. Telefon Saveza 25-382.

Podružnice i povereništva treba da dostave Savezu adrese, na koje treba za njih slati poštu i časopis „Filatelistu”.

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA!

Promena tek. računa kod Nar. banke: Saveza filatelista Srbije nov broj 103-T-1007

Saveza filatelista Jugoslavije broj 103-T-1006

UNUTRAŠNJA RAZMENA POŠTANSKIH MARAKA

Pri SFS postojala je Sekcija za unutrašnju razmenu maraka koja je imala veliki uspeh, ali poslednjih godina zbog učestale nedozvoljene zamene maraka od pojedinih članova, vlasnici svezaka počeli su gledati na Sekciju sa nepoverenjem. Ovo je bila slaba strana Sekcije i sve mere koje su bile preduzete nisu mogle da otklone ovo zlo. Zbog toga je bilo odlučeno da se Sekcija rasformira, a da se pri podružnicama formiraju Sescije za unutrašnju razmenu. Pokušaj je jedino učinila podružnica „Sava”, ali bez većih uspeha.

Imajući u vidu da je postojanje Sekcije neophodno potrebno, jer je za našu

organizaciju jak propagandni faktor i velika spona između svih filatelista, Upravni odbor SFS rešio je da se ponovo formira Sekcija za unutrašnju razmenu pri SFS. U tu svrhu obrazovan je odbor od članova Delje Tihomira, Petkovića Dušana. Za rukovodioca izabran je Aleksandar Aleksandrić. Ovaj odbor je Sekciju obrazovao i utvrdio direktive za rad i staraće se da ona odgovori svojoj nameni; a da bi zaista odgovorila apeluje, na naše članove u podružnicama da pomognu Sekciju, a naročito da budno čuvaju imovinu koja im se poverava.

Uputstva za Sekciju su sledeća:

1. Svaki član SFS može biti član Sekcije za unutrašnju razmenu maraka, kada podnese propisno popunjenu pristupnicu.

2. Na osnovu pristupnice član se registruje i dobija svoj broj izrezan u obliku gumenog pečata koji staje din. 55.—

3. Stari članovi mogu koristiti svoj postojeći pečat, ali moraju podneti novu prijavu i navesti da poseduju stari pečat sa tim i tim brojem.

4. Pošto je član primljen u Sekciju može slati svoj materijal za kružnu razmenu. Prilikom sastavljanja svezaka pridržavati se sledećeg: na koricama sveske obavezno staviti svoj registarski broj odnosno utisnuti broj. Prilikom lepljenja maraka birati ispravan materijal koji bez većih za-

menki može svaki član uzeti za svoju zbirku. Marke složiti po državama radi lakšeg pregleda. Iznad svake marke staviti kataloški broj, a ispod marke vrednost u dinarima. Procena maraka je svakoga člana lična stvar, ali se preporučuje umerenost. Svaka strana u sveščici treba da bude sabrana, a na kraju korica izvesti rekapitulaciju vrednosti cele sveske. Od označenih cena rukov. razmene odbija 15%, a na ime pošt. troškova i honorara ruk. razmene. Procenat se može povećati ili smanjiti o čemu će članovi biti blagovremeno obavješteni. To će se ceniti prema stvarnim troškovima koje Sekcija bude imala, a imajući u vidu, da Sekcija nema cilj zarade.

5. Ruk. razmene može slati sveske samo ruk. razmene koga Podružnica zvanično odredi i za istog garantuje o njegovoj ispravnosti. Dok sveske, koje treba pustiti u kružnu razmenu, može član i direktno slati na adresu Ruk. razmene. Ruk. razmene potvrdiće prijem svake sveske, a obračun će vršiti svakog 20 u mesecu.

6. Za sve dalje informacije obratiti se na adresu: Aleksandar Aleksandrović, ruk. razmene SFS, ul. Borisa Kidriča br. 54, Beograd.

Gornjih tačaka se treba pridržavati, jer u slučaju spora rešava Odbor Sekcije SFS, a u težim slučajevima Sud časti SFS i Redovan sud.

Hoće **MAPKE**

AFRIKA ZAP. FRANC.

22. X. 1956. — Druge četiri vrednosti F. I. D. E. S.: 1 fr. zelena (stanica urma u Kankosi u Mauritaniji), 2 fr. tirkizna i zelena 15 fr. tamno-plava (uredaji na reci Senegal u Picharo Tell-u u Senegalu) i 17 fr. plavo-crna i plavosiva (brana u Franc. Sudanu).

ČEHOSLOVAČKA

1. 8. VII. 1956. — Za „Dan pogranične straže“ 1956“ izdate su dve marke: 30 h. plava (pogranični stražar na granici pored vode) i 60 h. zelena (pogranični stražar s vučjakom na granici u šumarku).

2) 8. IX. 1956. — Drugi deo izdanja sportskih maraka: 60 h. bleđa crvenkasto-žuta i tamno-plava (velika pardubička trka na konjima s preponama), 80 h. svetlo i tamno-ljubičasta (međunarodne maratonske trke u Košicama) i 1. 20 Kč. žuta i tamno-zelena (olimpiske igre 1956 u Melburnu).

3) 20. X. 1956. — Serija maraka „Bogatstvo naše zemlje“ za propagandu zemaljskih proizvoda; 30 h. crvena (berba grožđa), 35 h. zelena (branje hmelja), 80 h. plava (ribolov) i 95 h. smeđa (svoženje drva iz šume).

DANSKA

12. IX. 1956. — Spomen marka o 50 godišnjici prvog leta danskog pionira avijacije (Jacob Christian Hansen Ellhammer), sa slikom njegovog aparata: 30 o. crvena.

FALKLAND

4. IX. 1956. — Nova vrednost serije maraka za redovnu poštu sa slikom kraljice Jelisavete II: 2 d. ljubičasta (Magelanova guska).

FILIPINI

1) 1. VIII. 1956. — Za godišnju konferenciju Svetske konfederacije nastavnika, održanu u Manili, izdata je marka od 5 c. crvena sa slikom marke iz 1952 godine (Marcell Del Pilar), s pretiskom „W.C.O.T.P. CONFERENCE MANILA“.

2) 30. VIII. 1956. — Za 50 godišnjicu filipinskog Crvenog krsta izdate su dve spomen marke: 5 c. jorgovanasto-crvena i 20 c. smeđa.

FRANCUSKA

1) 15. IX. 1956. — Izdate su dve marke „Nove Evrope“: 15 Fr. ružičasta i crvena i 30 Fr. plava i tamno-plava (V. sliku u br. 7-8 „Filateliste“).

2) 6. X. 1956. — Tri marke posvećene velikim ostvarenjima francuske tehnike: 12 Fr. crno-plava i mrka (brana Donzère-Mondragon), 18 Fr. tamno-plava (žičana željeznica na Aiguille du Midi 3842 m) i 30 Fr. indigo i plava (pristanište u Strasburgu).

3) 27. X. 1956. — Marka sa slikom tvorca prehranbene hemije Parmenijer-a 12 Fr. mrka i tamno-smeđa.

GILBERT I ELISE

1. VIII. 1956. — Definitivna serija maraka za redovnu poštu, sa slikom kraljice Jelisavete II: 1/2 d. crna i plava (fregata, velika morska ptica tropskih predela), 1 d. maslinasta i ljubičasta (hlebno drvo), 2 d. zelena i purpurna (urođenička koliba i čamac), 2 1/2 d. crna i zelena (urođenička kuća), 3 d. crna i crvena (marina), 5 d. plava i narandžasta (urođenički čamac), 6 d. smeđa i siva (plantaža kokosa), 1 Š. crna i maslinasta (gat za utovar fosfata), 2 Š. plava i smeđa (jedrenjak „Nimanoa“), 2 Š. 6 d. crvena i plava (čamac s jedrima s ostrva Gilbert), 5 Š. plava i zelena (grb kolonije) i 10 Š. crna i zelena (čamac pored stenovitih grebena).

HOLANDIJA

27. VIII. 1956. — Serija maraka za pomoć 2+3 c. plava (jedrilica), 5+3 c. žuta i crna učesnicima na XVI olimpijadi u Melburnu: (trčanje), 7+5 c. smeđe-crvena i crna (antička amfora sa crtežom trkača), 10+5 c. siva i crna (hokej) i 25+8 c. zelena crna (vater-polo).

IRSKA

16. IX. 1956. — U spomen komandanta Johna Barry, „oca američke mornarice“, sa slikom njegovog spomenika: 3 p. jorgovanasta i 1 Š. plava.

ITALIJA

1956. — Paketske marke, 4 vrednosti s istim crtežom: 40 L. crveno-narandžasta, 50 L. smeđe-maslinasta i 110 L. ružičasta.

IZRAEL

1) 14. VIII. 1956. — Za jevrejsku Novu godinu izdate su 3 marke: 30 pr. smeđa i plava (sviračica na liri), 50 pr. ljubičasta i žuta (sviračica na cimbalu) i 150 pr. zelena i narandžasta (sviranje na dvojnomo hobou).

2) 21. VIII. 1956. — Marke za vazдушnu poštu: 750 pr. smeđa, sa slikom pribrežja jezera Hula, nekad žarišta malarije, u kome je Izrael izvršio sanaciju isušanjem barušina.

JAPAN

1. X. 1956. — Dve marke sa slikama delova Nacionalnog parka Sakai: 5 uep. crveno-smeđa (svetionik Osezaki) i 10 uep. plava (ostrvo Kujukju).

LIHTENŠTAJN

1) 21. VIII. 1956. — Za VI filatelističku izložbu u Vaduzu izdata je jedna marka sa slikom prestolonaslednika i s natpisom „6. BRIEFMARKENAUSSTELLUNG LIECHTENSTEIN“ i sa kneževskom krunom u gornjem desnom uglu: 20 c. tamno-maslinasta.

2) 21. VIII. 1956. — Serija spomen maraka o 150 godišnjici suvereniteta Lichtenštajna: 10 c. tamno-smeđa i zlatna i 1.20 Fr. sivo-škripljasta i zlatna (obe s istom slikom simbol. orao s kneževom krunom i s vencem od hrastovog lišća).

3) 21. VIII. 1956. — Povodom 50 godišnjice rođenja sadašnjeg kneza Franca Jozefa II: 10 c. zeleno-maslinasta, 15 c. tamno plava, 25 c. tamno-ljubičasta i 60 c. tamno-smeđa (sve s kneževom slikom).

LUKSEMBURG

1) 10. VIII. 1956. — O četvrtoj godišnjici Evropske zajednice uglja i čelika: 2 Fr. ljubičasto-crvena (dvoja teretna kola, Besemerove

instalacije i karta zemalja članica zajednice), 3 Fr. tamno-plava (karta evrope na jednom gvozdenom nosaču i iznad njega silueta grada Luksenburga) i 4 Fr. zeleno-plava (čelični lanac od 6 pršljenova, koji prestavlja šest članova zajednice oko jedne rudarske lampe).

2) 15. IX. 1956. — Tri marke „Evrope“: 2 Fr. crna i sepija, 3 Fr. vinjeva i bakrenasta i 4 Fr. indigo i plava.

3) 29. IX. 1956. — Spomen marka na delimičnu elektrifikaciju luksenburških željeznica: 2 Fr. siva i sepija (pogled kroz vagoni prozor na centralnu stanicu Luksenburga).

MADAGASKAR

22. X. 1956. — Četiri marke F.I.D.E.S.: 3 Fr. tamno-smeđa i sivo-plava (varoš Beril-rose u Tamatavi), 5 Fr. smeđe-crvena i jorgovanasto-crvena (licej Gallieni u Tananarivi), 10 Fr. sivo-plava i plavo-crna (Pengalenski kanal) i 15 Fr. tamno-zelena i zelena (navodnjavanje pirinčanih polja).

MAĐARSKA

12. VIII. 1956. — O 400 godišnjici Janoša Korvina Hunjadija (Sibinjanin Janka), proslavljenog u odbrani Beograda od Turaka: 1 Ft. kestenjasta i žuta, sa slikom Hunjadijevog spomenika.

MAROKO BRIT.

15. VIII. 1956. — Marka Vel. Britanije sa slikom kraljice Jelisavete II, s pretiskom „MOROCCO AGENCIES“ i nove vrednosti: 40 centimos / 4 d. plava.

MEKSIKO

1) 1. VIII. 1956. — Serija spomen maraka na stogodišnjicu meksikanske poštanske marke: 5 c. smeđe-žuta i zelena (Olin-pokret), 10 c. a) za redovnu poštu (sa acteškim crtežima): siva i plavo-crna (Tohtli-ptica), 30 c. crvena i crna (Hochitl-cvet), 50 c. tirkizna i cinober (Centli-kukuruz), 1 P. smaragdna i crna (Mazatl-jelen dama) i 5 P. žuto-maslinasta i crna (Tehcnili-čovečija glava); — b) za vazдушnu poštu (alegoriske slike): 5 c. crna (arheološki Meksiko), 10 c. mlečno-plava (kolonijalni Meksiko, sa slikom vicekralja Enriqueza de Almanza u medaljonu), 50 c. sepija (herojski Meksiko), 1 P. sivo-ljubičasta (revolucionarni Meksiko), 1.20 P. jorgovanasto-ružičasta (popularni Meksiko) i 5 P. zelena (moderni Meksiko); — c) Blokovi: 1) od svih šest maraka za redovnu poštu, nezupčan i 2) od svih šest maraka za vazдушnu poštu, zupčan.

2) 1. VIII. 1956. — Spomen marka za izložbu priredenu o stogodišnjici poštanske marke „EXMEX“: 30 c. smeđa i zeleno-plava (reprodukcija prve Meksikanske poštanske marke „medio real“ iz 1856 godine u širokom okviru).

NEMAČKA IST.

5) 13. VIII. 1956. — Spomen marke o godišnjici smrti T. Mana: 20 pf. škripljesta (Manova slika).

6) 20. VIII. 1956. — Spomen marka o stogodišnjici rođenja lužičko-srpskog pesnika Jakuba Bartišinskog: 50 pf. smeđe jorgovanasta (slika slavljnika).

7) 1. IX. 1956. — Prigodne marke za jesenji lajpciški sajam: 10 pf. zelena i crna (čipka iz Plauena) i 20 pf. crvena i crna (čamac na jedra).

8) 8. IX. 1956. — U korist podizanja spomenika žrtvama fašizma u Buhensvaldu: 20+80 pf. crvena, sa slikom toga spomenika.

9) 28. IX. 1956. — Dve marke za XVI olimpijske igre u Melburnu: 20 pf. crveno-smeđa (olimpijska buktinja, lovorova grančica i olimpijski znak pet upletenih prstenova) i 35 pf. zeleno-plava (bacač koplja).

NEMAČKA ZAP.

1) 21. VII. 1956. — Dobrotvorno izdanje s doplatkom za dečija skloništa: 7+3 pf. narandžasto-smeđa (svešlo siva) crna (dečko s golu-

bom) i 10+5 pf. zeleno-maslinasta (svetlo siva) crna (devojčica s flautom).

2) 28. VII. 1956. — Za stogodišnjicu nemačkog kompozitora Roberta Šumana: 10 pf. žuta (crna) crvena (Šumanova silueta, u osnovi jedan deo njegovih originalnih rukopisnih nota).

3) 8. VIII. 1956. — Za Dan evangelističke crkve dve vrednosti s istom slikom: 10 pf. zelena i 20 pf. crvena (amblem Dana crkve).

4) 11. VIII. 1956. — O`prvoj godišnjici smrti T. Mana spomen marka od 20 pf. jorgovanasta (slika T. Mana).

5) 24. VIII. 1956. — Spomen marka o 800 godišnjici osvećenja crkve Maria Laach: 20 pf. jorgovanasto-ružičasta i siva (fasada crkve).

6) 29. VIII. 1956. — Prigodna marka za otvorenja 77 nemačkog katoličkog kongresa: 10 pf. maslinasta i jorgovanasto-ružičasta (desna ruka pružena za zakletvu i kelnska katedrala).

7) 1. IX. 1956. — Spomen marka za međunarodnu izložbu policije, održane u Esenu: 20 pf. nerandžasta, svetlo-zelena i crna (desna ruka policiskog agenta i planisfera).

SAN MARINO

25. VIII. 1956. — Spomen marka za 8 filatelistički sajam San Marina i Ričiona, s istim crtežom kao i prethodne godine, samo u promenjenim bojama i sa „VIII” mesto „VII”: 100 L. smeđa i zelena, sa slikom jahte.

SARSKA OBLAST

27. VII. 1956. — Za „Olimpiske igre 1956” u Melburnu izdate su 2 marke: 12+3 Fr. svetlo i tamno-zelena i 15+5 Fr. crveno-smeđa i sepija, obe sa istom slikom — glavom mladica sa statue pobedioca.

SEN PIJER I MIKELON

22. X. 1956. — Izdate su 4 marke: a) za redovnu poštu: 30 c. tamno-plava i svetlo-plava, 50 c. crna, sivo-plava i mrka i 3 Fr. ljubičasta: sve tri s istom slikom — hladnjače u Sen Pijeru; — b) za vazдушnu poštu: 500 Fr. pristanište u Sen Pijeru).

RUMUNIJA

1. VIII. 1956. — Četiri marke sa slikama tri životinje koje su pričinjavale strašnu pustoš u poljoprivredi: 10 b. ljubičasta i žuta (beli leptir), 55 b. smeđe-ljubičasta i žuta (krompirova zlatica), 1.75 L. maslinasta i smeđe-crvena i 1.75 L. žuto-zelena i crveno-smeđa (obe sa slikom majskog žuka).

S. A. D.

1) 4. VII. 1956. — Poslednja vrednost serije maraka za običnu poštu: 10 c. crvena (dvorana nezavisnosti).

2) 5. VIII. 1956. — Spomen marka o stogodišnjici izbora Jamesa Buchanana za pretседника republike: 3 c. sepija sa slikom zgrade Wheatland u Lukasteru, u kojoj je živeo i umro ovaj petnajesti predsednik S. A. D.

3) 22. IX. 1956. — O 200 godišnjici Nassau Halla, univerziteta u Princeton-u: 3 c. crna / nerandžasta sa slikom ove građevine.

SSSR

1) 5. VIII. 1956. — Spartakijada 1956 u Moskvi: 10 k. ružičasta (trka — rele), 25 k. plava (veslanje), 25 k. zelena i crvena (plivanje), 25 k. smeđa (volley-ball), 40 k. kestenjasta (tenis), 40 k. plava (gnjuranje), 40 k. smeđa i zelena (mačevanje), 40 k. zeleno-plava (biciklizam), 40 k. zeleno-siva i smeđe-narančasta (nogomet), 40 k. zeleno-žuta i crvena (novi stadion u Moskvi), 40 k. nerandžasta i smeđe-žuta (trofeji spartakista), 60 k. tamno-ljubičasta (boksovanje), 60 k. ljubičasta (gimnastika), 1 R. mutno-ružičasta (ženski meč u rukometu).

2) 5. VIII. 1956. — Za III svetski šampionat u padobranstvu u Moskvi: 40 k. plava, zelena, smeđa i crvena (padobranac pri spuštanju s padobranom).

3) 12. VIII. 1956. — Za Dan građevinara: 40 c. cinober (građenje neke zgrade).

UPOREDNI PREGLED CENA MARAKA F.N.R.J. PO STRANIM KATALOZIMA

Naziv serije	Komada	JUGO-FILATELIJA		ZUMSTEIN		YVERT-TELLIER		MICHEL			
		Br. kat	Br. kat	Br. kat.	Svajc. fr.	Br. kat.	Franc. fr.	Br. kat.	N. marke		
FRANKO MARKE											
1944 Manastiri s mrežicom	2	1— 2	476—477	—30	—24	404—405	50	45	451—453I	—35	—30
1945 Manastiri bez mrežice	3	3— 5	478—480	—45	—32	401—403	70	60	451I—453II	—50	—40
Maršal Tito (u okup. din.)	4	6— 9	481—484	—45	—25	{411, 414} {416, 417}	60	50	454—457	—35	—20
Maršal Tito	8	10— 17	485—492	5·50	1·10	{406—410, } {412/3, 415}	515	125	462—468	5·70	1·—
Prohor Pčinjski	1	18	493	—30	—20	418	35	25	458	—30	—25
Crv. krst (dobrotv.)	2	19— 20	494—495	—80	—80	420—421	60	60	459—460	1·20	1·20
Partizanke	12	21— 32	497—508	5·—	1·20	422—433	500	100	470—485 ^{a.13.}	—	1·85
20. X. (Oslobodenje Beograda)	1	33	496	—50	—50	419	60	60	469	—50	—50
Ustav	12	34— 45	509—520	10·—	4·—	{434—439}	950	500	486—491	9·40	6·50
Ustav, blokovi	2	45— 49	521—522	3·50	4·—	{A, B}	700	800	A—B	10·—	10·—
1946 Provizorne: 2.50/6 i 8/9	2	50— 51	523—524	1·80	—20	Bl. 2	185	110	492—493	2·25	—12
Dan pobjede	3	52— 54	525—527	2·—	1·20	442—444	200	125	494—496	2·—	1·65
Kongres PTT	4	55— 58	528—531	8·50	8·50	445—448	800	800	497—500	8·50	8·—
Pruga I	4	59— 62	532—535	4·50	4·50	449—452	500	500	501—504	6·75	2·—
Svetozar Marković	2	63— 64	536—537	2·40	—55	453—454	250	70	505—506	2·40	1·35
Slovenski kongres	5	65— 69	538—542	—90	—70	455—459	50	50	507—511	1·20	1·—
1947 Partizanke (promenj. boje)	4	70— 73	544—547	1·15	—21	478—481	130	35	—	—	—
Stogodišnjica Gor. Vijeća	3	74— 76	560—562	—75	—40	460—462	65	60	512—514	1·—	—40
Dan fiskulturnika	3	77— 79	563—565	1·10	—65	463—465	95	60	521—523	1·10	—60
Balkanske igre u Ljubljani	3	80— 82	566—568	1·20	—75	466—468	110	85	524—526	1·20	1·—
Priključenje Istre	2	83— 84	569—570	—60	—35	469—470	60	45	527—528	—70	—45
Pruga II	4	85— 88	571—574	—90	—70	471—474	110	110	529—532	1·20	1·—
Vuk Karadžić	3	89— 91	575—577	1·—	—60	475—477	80	75	533—535	1·—	—60
1948 Borba protiv tuberkuloze	3	92— 93	578—580	—80	—80	499—401	120	120	536—538	1·20	1·—
Zagrebački sajam	3	95— 97	581—583	—50	—45	482—484	60	55	539—541	—70	—60
Peti kongres KPJ	3	98—100	584—586	1·—	—60	489—491	110	50	542—544	1·50	—75
80 god. Jugosl. akademije	3	101—103	587—589	—70	—55	492—494	75	70	545—547	1·20	1·—

Dunavska konferencija	4	104—107	590—593	1·50	1·10	495—498	160	135	548—551	1·80	548—551	1·20
Košir	4	108—111	594—597	1·50	—·90	485—488	200	135	552—555	2·10	552—555	1·40
Balkanske atletske igre	3	112—114	599—601	1·80	1·10	502—504	155	155	557—559	2·20	557—559	2·20
Petogodišnjica DFJ, grbovi	7	115—121	603—609	2·20	1·80	505—511	225	225	560—566	2·60	560—566	2·60
1949 Prešern	3	122—124	610—612	1·25	1·—	512—514	140	120	567—569	1·—	567—569	1·—
Smučarska na Planici	2	125—126	613—614	2·—	1·30	515—516	175	175	570—571	3·—	570—571	3·—
5 godišnjica NR Makedonije	3	127—129	615—617	4·—	3·75	517—519	400	370	572—574	6·75	572—574	6·—
75 god. Svet. pošt. saveza	3	130—132	621—623	11·—	8·—	520—522	800	600	578—580	15·50	578—580	6·60
Služb. i franko s pret.	4	133—136	624—625	1·30	—·31	537, 540	170	70	581—582	2·10	581—582	—·64
S pret. „FNR Jugoslavija”	8	137—144	632—633	3·50	1·40	81, 9, 10	500	180	588—589	4·95	588—589	2·55
Stogodišnjica železnica	4	145—148	634—641	3·45	1·62	530/1, 533,	365	145	590—597	3·—	590—597	2·—
Autoput Beograd—Zagreb	3	149—151	627—630	—·90	—·55	535, 538,	145	100	583—586	1·—	583—586	—·80
Partizanke u promenj. boji s pret.	4	152—155	642—644	—·70	—·18	541—543	100	40	598—600	2·10	598—600	—·75
Prvi Maj — Tito	4	156—159	645—648	4·—	1·60	523—526	425	220	601—604	3·75	601—604	1·50
Dečija nedelja	1	160	649—652	—·20	—·10	527—529	30	15	605—608	—·30	605—608	—·10
Šahovska olimpijada	5	161—165	653	7·50	3·75	532, 534,	865	325	609	10·—	609	6·25
Privreda I	12	166—177	659—663	10·—	2·—	536, 539	1150	500	616—620	8·75	616—620	2·75
Zagrebački sajam	1	178	672—683	—·25	—·10	554—560A	30	15	628—630	—·35	628—630	—·06
Dan mornarice	6	179—184	664	4·—	2·50	561	545	325	621	6·—	621	3·40
1951 Desetogodišnjica ustanka	14	185—198	666—671	4·35	2·80	562—567	560	470	622—627	5·75	622—627	2·60
Dečija nedelja	1	199	685—695	—·30	—·18	570—581,	25	20	640-642, 658-	—·30	640-642, 658-	—·20
Velike godišnjice	3	200—202	716/7, 719	4·50	2·25	587	675	450	-665, 672/3, 675	6·30	-665, 672/3, 675	3·—
Zagrebački sajam	1	203	684	—·30	—·20	568	30	25	643	—·25	643	—·10
Stogod. Njegoševe smrti	1	204	712—714	—·70	—·40	582—584	60	30	668—670	1·10	668—670	—·60
Privreda II	12	205—216	715	13·—	2·80	585	1100	600	671	22·08	671	7·54
60 god. Maršala Tita	3	217—219	721	4·25	3·—	586	275	240	674	5·40	674	4·—
Dečija nedelja	1	220	722—733	—·60	—·40	588—599	50	30	677—688	—·80	677—688	—·20
Privreda III	7	221—227	738—740	1·80	—·35	607—609	165	55	693—695	3·18	693—695	—·97
Olimpijada u Helsinkiju	6	228—233	741	9·—	7·—	610	700	625	696	15·50	696	8·25
Dan mornarice	3	234—236	748—754	4·—	2·75	600—606	335	325	717—723	5·50	717—723	4·75
Beograd. filat. izložba	1	237	742—747	1·30	1·25	611—616	100	100	698—702	3·—	698—702	3·—
VI kongres KPJ	4	238—241	755—757	2·60	1·80	618—620	240	160	704—706	4·—	704—706	—·85
10 god. smrti N. Tesle	2	242—243	758	1·60	1·—	617	150	110	707	5·40	707	3·50
Ujedinjene nacije	3	244—246	759—762	3·50	2·25	621—624	290	290	708—711	10·—	708—711	2·40
Auto i moto trke	4	247—250	764—765	5·—	2·50	625—626	490	360	712—713	3·—	712—713	—·35
Prvi pretsednik republike	1	251	766—768	2·—	1·25	627—629	150	125	714—716	3·—	714—716	—·35
			769—772			630—633			724—727		724—727	
			773			637			728		728	

Naziv serije	Komada Baraka	JUGO- FILATELIJA Broj kat.	ZUMSTEIN		YVERT-TELLIER		MICHEL				
			Br. kat.	Švajc. fr.	Br. kat.	Franc. fr.	Br. kat.	N. marke			
38 kongres esperantista Ilindanski ustaniak 10 god. Istre i Slov Prim. 100 god. Brankove smrti 10 god. AVNOJ-a u Jajcu 1954 Jugoslovenska fauna	1 2 1 1 3 12	252 253-454 255 256 257-259 260-271	774 776-777 778 779 781-783 784-795	-.75 1.50 -.50 -.50 3.50 16.-	-.60 1.- -.40 -.40 2.75 7.50	638 639-640 641 642 634-636 643-654	75 115 40 40 240 1100	50 95 30 30 190 375	729 731-732 733 734 735-737 738-749	1.- 3.- -.90 -.90 6.- 24.-	-.35 1.40 -.25 -.30 3.20 6.30
Fil. izložba u Ljubljani 150 god. Prvog srpskog ustanka Znameniti ljudi	1 4 5	272 273-276 277-281	796 797-800 802-806	2.- 5.50 8.50	2.- 1.50 6.-	655 656-659 660-664	150 385 735	150 260 500	750 751-754 755-759	3.75 10.- 10.-	2.50 4.80 7.50
1955 Privreda III dopunske Dubrovački festival Grafika u Ljubljani Gluvonemi Jugoslovenska flora Dečija nedelja 10 god. U. N. 10 god. oslobođenja	1 2 1 1 1 1 1	807 808-809 810 811 812-820 821 822 824	-.45 1.55 -.50 -.50 10.- -.08 1.25 -.50	-.06 1.10 -.45 -.45 4.- -.06 -.80 -.40	606A 665-666 676 677 667-675	50 110 40 40 700	10 90 35 30 550	760 761-762 763 764 765-773	1.- 2.70 -.90 -.90 19.30	-.10 1.80 -.60 -.60 12.90	
1956 Jugoslovenska umetnost JUFIZ III 100 god. rođenja N. Tesle	12 1 4	825-836 837 841-844	15.- -.50 2.75	6.50 -.40 2.75	680-691 692	1350 45	1150 40	776-787 788 791-794	36.- -.90 6.30	23.50 -.90 4.20	
SLUŽBENE MARKE											
1956 Službene marke	8	1-8	1-8	2.-	-.35	1-8	230	60	1-8	5.-	-.60
ZA VAZDUŠNU POŠTU											
1947 Uspravni pravougaonik (I)	12	1-12	548-559	4.50	1.80	17-22(A-B)	500	200	515-520	5.-	2.-
1948 Košir	1	13	598	1.-	-.75	23	100	90	I, II 556	1.10	1.10
1949 5 god. NR Makedonije	3	14-16	618-620	12.-	18.-	24-26	1250	1250	575-577	42.-	42.-
100 god. železnica (blok)	2	17-18	631	8.-	8.-	B1. 3	800	800	587 A, B	12.-	12.-

1950	Vazduhopl. slet u Rumi	5	19—23	654—658	7.—	2·75	27—31	680	285	611—615	8.—	4.—
1951	Položen pravougaonik (II)	9	24—32	696—704	13.—	3·75	32—40	980	710	644—652	11.—	3·70
	Za ZEFIZ	1	33	705	1·25	1·25	41	150	150	653	1·50	—·65
	Za ZEFIZ — blok	1	34	706	16.—	16.—	B1. 4	1500	1500	654	25.—	28.—
	Kongres planinara na Bledu	3	35—37	707—709	9.—	5·50	42—44	725	700	655—657	12·40	9·50
	Utakm. padobranaca na Bledu	2	38—39	710—711	13.—	9·50	45—46	775	675	666—667	12·10	11·40
	Dopunske: 5, 100, 200 i 500	4	40—43	734—738	26.—	6.—	34A, 39A, } 38B, 40a }	2020	790	689—692	49.—	7.—
	Za Dan Armije od 150 d.	1	44	720	5·50	3·50	47	750	700	676	9.—	4·25
1953	Za 38 esper. kongres 300 d.	1	45	775	12.—	12.—	48	850	800	730	24.—	22.—
1956	JUFIZ III	1		838	1.—	1.—	49	90	75	740	1·80	1·20
	10 god. Narodne tehnike	1		840	—·80	—·80				791—794	6·30	4·20

PORTO MARKE

1944	Provizorne s pretiskom	2	1—2	105—106	2·05	1·50	96—97	175	125	74—75	2·25	1·60
1945	S crnim brojkama	8	3—10	107—114	—·75	1.—	88—95	90	90	76—83	1.—	1.—
	S brojkama u boji	5	11—15	115—119	1·40	—·50	98—102	140	65	84—88	2·20	—·50
1946	Petokr. zvezda s buktinjama	8	16—23	120—127	2·75	1·20	103—110	250	175	89—96	3·20	1·25
1950	Provizorne s pretiskom	3	24—26	131—133	—·45	—·45	111—113	60	50	97—99	1.—	—·25
1951	Promenj. boje i dopunske	8		136—143	6.—	3·50	114—121	675	325	100—107	12·25	3·20

DOPLATNE MARKE CRV. KRSTA
(franko i porto)

1947	Porušeno naselje	2	1—2	543, 128	—·20	—·20	5—6	20	20	5 i 2	—·16	—·15
1948	Prva pomoć	2	3—4	602, 129	—·20	—·18	7—8	20	20	6 i 3	—·16	—·18
1949	Milosrd. s detetom	2	5—6	626, 130	—·18	—·16	9—10	20	20	7 i 4	—·16	—·16
1950	Žena s knjigom i karta	2	5—8	665, 134	—·16	—·14	11—12	20	20	8 i 5	—·14	—·14
1951	Zastava Crv. krsta	2	9—10	718, 135	—·18	—·16	13—14	20	20	9 i 6	—·11	—·11
1952	Žena u nar. nošnji	2	11—12	763, 144	—·16	—·14	15—16	10	10	10 i 7	—·11	—·11
1953	Bolničarka nad detetom	2	13—14	780, 145	—·22	—·20	17—18	10	10	11 i 8	—·24	—·24
1954	Radnici sa zastavom C. krsta	2	15—16	801, 146	—·22	—·20	19—20	10	10	13 i 9	—·24	—·24
1955	Milosrdnica	2		823, 148	—·16	—·14	21—22	10	10	15 i 11	—·24	—·24
1956	Lavinama porušeno naselje	2		839, 149	—·14	—·14	23—24	10	10	16 i 12	—·24	—·24

Poredite ove cene sa cenama prošle godine u broju 11—12/55!

ОГЛАСИ

ЦЕНЕ ОГЛАСА:

Цела страна . . .	10.000.— дин.
Пола стране . . .	6.000.— дин.
Четвртина стране . . .	3.500.— дин.
Осмина стране . . .	2.000.— дин.
Шеснаестина стр. . .	1.000.— дин.

ANONCES:

1/1 page	US \$	30.—
1/2 page	US \$	15.—
1/4 page	US \$	10.—
1/8 page	US \$	6.—
1/16 page	US \$	3.—

MALI OGLASI: Svaki započeti red 20 din.
Najmanje 100 dinara.

Les petites annonces peuvent être acquittées même moyennant les timbres poste neuf, ces derniers doivent être envoyés à l'adresse de la Rédaction de la Revue „Philatéliste” à savoir:

UREDNIŠTVO „FILATELISTE”
ul. Vojvode Dragomira N. 25
BEOGRAD (YOUGOSLAVIE)

TRAŽIM — Avionske marke celoga sveta i reprodukcije umetničkih slika na markama.

NUDIM — Blokove i marke celoga sveta.
BAZA — Katalozi Silombra i Yvert.

NIKOLA NIKOLIĆ
TITEL
Šumska sekcija

Želim razmenu maraka moje domovine sa ozbiljnim partnerom iz bratske Jugoslavije.
Pisati češki, ruski ili nemački

MIROSLAV SEMERAK,
NACHOD VI Baby 199
Československo

Marke i blokove OUN sva izdanja 1955-56 i marke Crvenog krsta Vuja čiste za svoju zbirku traži

MILAN VLAISAVLJEVIĆ,
Trg Save Kovačevića 36
VRŠAC — Banat

Želim razmenu maraka i korespondenciju sa svim zemljama.

Korespondencija na: srpskohrvatskom, italijanskom jeziku i esperantu.

DUŠAN M. DOŽUDIĆ

BEOGRAD
Filipa Filipovića 79

ETIKETE SA ŽIŽICA

tražim radi razmene. Po mogućnosti u serijama. Korespondencija francuski, engleski ili nemački

François DE BOCK
14, rue Wiertz
Bruxelles-Bélgique

ETIKETE

sa žižica, vinjete, i sve marke, koje nisu poštanske, tražim u zamenu dajem isto ili poštanske i fiskalne marke

E. E. STEFANOWSKY,
Charkow-2 USSR
RUSSIA

ZÜNDHOLZETIKETTEN

Jugoslaviens tausche mit allen Ländern, auch gegen Briefmarken

ANDREJ DURGALA
Trg Bratstva-Jedinstva 3

BAČKA PALANKA
Jugoslavien

ZÜNDHOLZETIKETTEN

tausche mit Sammlern aus der ganzen Welt. Korresp. englisch, französisch und deutsch

ANT. LOMIČKA

PLZEN
Delova 10
Czechoslovakia

ETIQUETTES

d'allumettes yougoslaves donne en échange pour timbres-poste

DIMITRIJE B. SPAJIC
12. Rue Lomina

BELGRADE III
YOUGOSLAVIA

ETIKETE SA ŽIŽICA

Menjam sa skupljačima iz svih zemalja sveta. Korespond. engl. franc. i nemački.

ANT. LOMIČKA
PLZEN
Delova 10
Čehoslovačka

ETIQUETTES D'ALLUMETTES

yougoslaves échange avec tous pays,
aussi contre timbres-poste

ANDREJ DURGALA
Trg Bratstva-Jedinstva 3
BAČKA PALANKA
Yougoslavie

BANKNOTEN-WELTTAUSCH

Tausche ungültiges Papiergeld ČSR
1920-1950 für solches aus der ganzen
Welt. Korresp. englisch, französisch
und deutsch

ANT. LOMIČKA
PLZEN
Delová 10
Czechoslovakia

BANKNOTE-NOVČANICE

Tražim bolje novčanice u dobrom stanju:
Jugoslavije, Srbije, Crne Gore, Albanije,
Bugarske i svih ostalih zemalja u zamenu
za novčanice Rumunije. Dajem u zamenu
i poštanske marke. Korespond. engleski,
francuski ili nemački

J. BOGDAN
29 rue Robert de Flers
BUCAREST 13
Roumanie

BANKNOTEN

Suche Tauschverbindungen mit
Sammlern aus allen Ländern.

KARL KEGLEVICH
Wienerstrasse 5/III
GRAZ, Oesterreich

FISKALNE MARKE

Trampim i menjam za iste od SSSR-a.
U zamenu dajem i poštanske marke.

E. E. STEFANOWSKY,
CHARKOW-2 USSR
Russia

BANKNOTEN

Suche Tausch mit ungültigen Banknoten
aus allen Ländern.

DIMITRIJE B. SPAJIĆ
12, Rue Lomina
BELGRADE III
Yugoslavia

BANKNOTEN

Suche bessere Banknoten in guten
Zustand von Jugoslawien, Serbien,
Montenegro, Albanien, Bulgarien
und aus ganzen übrigen Welt in
Tausch gegen Banknoten aus Ru-
mänien. Auch gegen Briefmar-
ken bis 5 Stück einer Sorte.
Korresp. englisch, französisch oder
deutsch.

T. BOGDAN,
29, rue Robert de Flers
BUCAREST 13
Roumanie

BANKNOTE — NOVČANICE

Menjam nevažee novčanice Čehoslovačke,
izdanja 1920—1950, za isti materijal iz
svih zemalja sveta. Koresp. engleski,
franc. i nemački.

ANT. LOMIČKA
PLZEN
Delová 10
Čehoslovačka

BANKNOTE — NOVČANICE

Jugoslavije, Srbije, Crne Gore, Bugarske,
Albanije i ovih drugih zemalja tražim.
U zamenu dajem novčanice ili drugi ma-
terijal. Po želji i poštanske marke. Ko-
respond. na nemačkom.

KARL KEGLEVICH,
Wienerstrasse 5/III
GRAZ
Oesterreich

NOVČANICE — BANKNOTE

povučene iz prometa iz svih država,
naročito Srbije, Crne Gore, izdanja
sa oznakom SHS i sve ostale koje
su bile u upotrebi na teritoriji da-
našnje FNRJ — kupujem ili menjam.

DIMITRIJE B. SPAJIĆ
12, ul. Lomina
BEOGRAD III

FISCAL STAMPS

Exchange of fiscal stamp wanted collectors whole world. Also fiscal literature, catalogue, books and articles.

DIMITRIJE B. SPAJIĆ
12, Rue Lomina
BELGRADE III
Yugoslavia

FISKALMARKEN

Für 50-500 Fiskalmarken von Albanien, Bulgarien, Griechenland, Rumänien und Türkei sende gleiche Anzahl von Jugoslawien und Serbien. Tausch auch gegen Postmarken.

DIMITRIJE B. SPAJIĆ
12, Rue Lomina
BELGRADE III
Yugoslavia

FISKALNE MARKE

poništene, Srbije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine, biv. Jugoslavije, sva okupaciona izdanja, STT „B” i sva samoupravna izdanja (oblasti, okruzi, banovine, srezovi, gradovi i opštine) — kupujem.

DIMITRIJE B. SPAJIĆ
12, ul. Lomina
BEOGRAD III

TAUSCH MIT GANZEN WELT

von Postmarken, Fiskalmarken, Etiketten, Vignetten und allen nichtpostalischen Marken. Postmarken Basis Katalog Yvert & Tellier.

E. E. STEFANOWSKY,
CHARKOW 2 — USSR.
Russia

ETIQUETTES D'ALLUMETTES

échange avec tous pays — Streichholzetiketten tausche mit allen Ländern — Etikete sa žižica menjam sa svim zemljama.

JOSEF HNÁTEK,
Pellicová 5 b
BRNO
Czechoslovakia

TRAŽIM RAZMENU

poštanskih maraka po katalogu Yvert & Tellier, U zamenu dajem marke Sovjetskog Saveza.

E. E. STEFANOWSKY,
HARKOV 2 — SSSR

ŽELE RAZMENU:

VICTOR MANUEL. — Praça das Flores. 70. PORTO — PORTUGAL. Korespondencija na francuskom.

HANS JURGEN BECKER. BALLENDORF Nr. 23. über Grimma 1 SACHSEN. DEUTSCHLAND (DDR). Korespondencija na nemačkom.

GERD REUTER. — GRIMMA. Klosterstr. 1. Bei Leipzig. DEUTSCHLAND. Korespondencija nemački.

HARRY BURGEMEISTER. AUE/ Sachs. DDR. Gellertstr. 3. Korespondencija nemački i ruski.

RICHARD SCHWÖBEL. Deidesheimerstr. 29. MANNHEIM-KÄFERTAL. Korespondencija nemački. Nudi Zap. Nemačku i Zap. Berlin i delom Sarsku oblast.

JOSEF SCHNITZER. Wera str. 20. GEISLINGEN — Württemberg. Korespondencija nemački i francuski. Želi novitete. Nudi nemačke marke.

EMIL KUCHARIK. — Alešova 342. PRIBRAM III — ČSR. Korespondencija česki. Skuplja sportske.

JÖRGEN VILS PEDERSEN. — Kaervej 8, ROSLEV. Danemark. Korespondencija engleski.

L. DZIURZYCKI. — Sobjeskiego 9, CHOJNOW k/Legnicy. POLSKA. Korespondencija poljski, česki, ruski, nemački i francuski.

N. J. S. RAJARATHINAM. 33-34, East Mast Street. MADURAI. India. Korespondencija engleski.

BERUD BÖHME. — Grosslugaer Str. 20. HEIDENAUN. DDR. — Korespondencija nemački i ruski.

HANS DIETRICH. — QUENDELWEG 15. JENA. DDR. Korespondencija nemački i engleski.

DONALD R. HEATH. — Route One, Oakwood Paulding County. OHIO, USA. Korespondencija engleski.

SVATOPLUK NOVOTNY. — Soblahovska 1738, TRENČIN, ČSR. Korespondencija česki i ruski.

RZEPKO RYSZARD. — Ul. Kazimienowska 57/61, m. 32. WARSZAWA 12. POLSKA. Sabira sportske marke. Korespondencija ruski i poljski.

HENVYK SZEWCZYK. — Ul. Panlinska 70/6. CZESTOCHOWA 5 — POLSKA. Sabira cveće, voće, životinje. Korespondencija francuski, engleski, nemački, poljski.

Najbolje čisti obuću!

HEMIJSKA FABRIKA

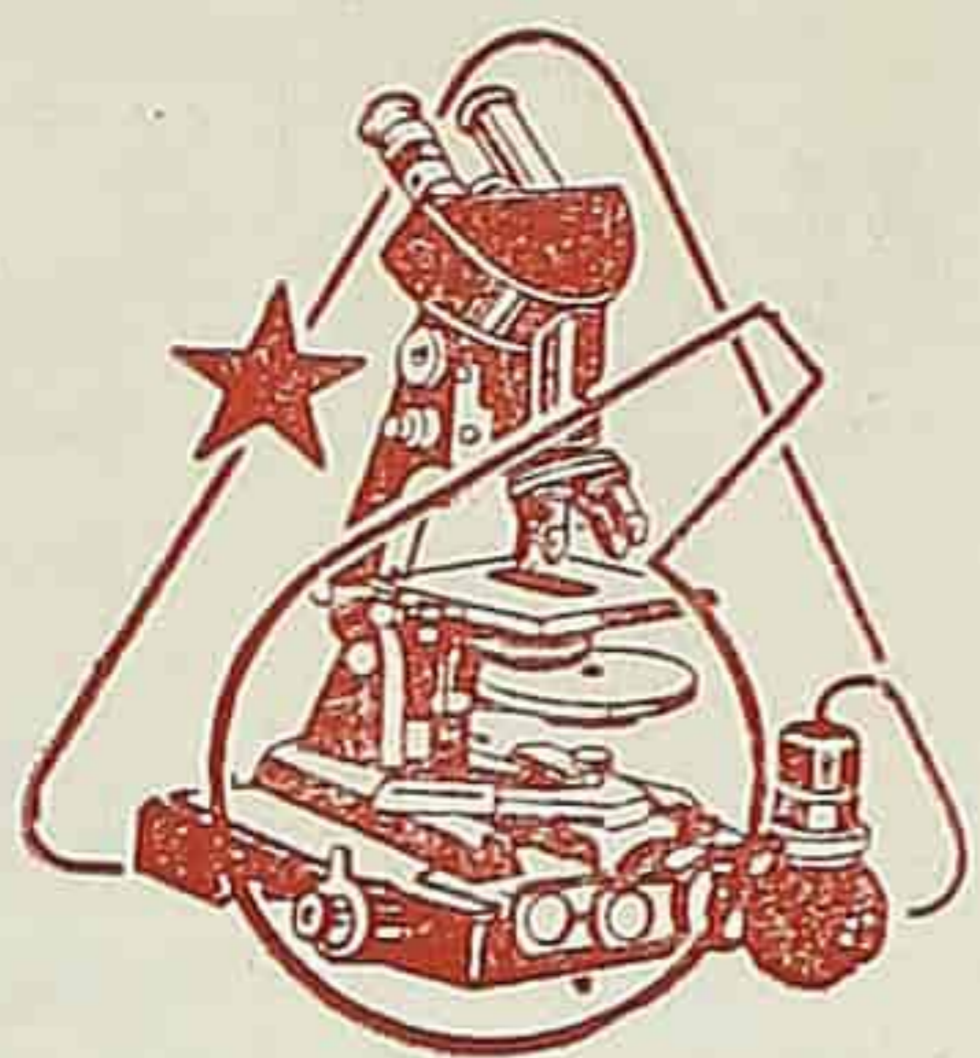
„IDOL“

NOVI SAD
RADNIČKA br. 16 - Telefon 23-10

Proizvodi:

Poznatu pastu za obuću marke »IDOL«
Najbolju parket pastu
Vazelin za negu i umekšavanje kože
Obućarsku smolu, vosak i boje za kožu
Kolomast marke »Napred«
Parafinsko-stearinske sveće
Sredstva za čišćenje stakla i metala
Pomoćna sredstva za tekstil i kožu
Bitumensku emuziju
Razna druga sredstva za potrebe do-
maćinstva

Proizvode marke „IDOL“, možete dobiti u svakoj boljoj prodavnici
Tražite samo robu marke „IDOL“ jer je odličnog kvaliteta

"Laboratorija" PREDUZEĆE ZA UVOZ
I PROMET LABORA-
TORISKOM ROBOM, BEOGRAD, 7 JULA 44

POSUJE OD 1 JANUARA 1957 GODINE
POD NOVIM NAZIVOM

"Jugolaboratorija"

Preduzeće za uvoz i promet
naučnim i kontrolnim
aparatura, laboratoriskim
materijalom i školskim
učilima, Beograd, Ul. 7 Jul 44
poštanski fah 517,
Telefoni: 25-832 i 25-098.

Svojim cenjenim potrošačima preporučuje svoje bogate
lagere najkvalitetnijih proizvoda renomiranih
domaćih i stranih firmi, a po najnižim cenama proizvođača

aparata, laboratoriskog stakla
medicinskih instrumenata, hemikalija
školskih učila i školskog nameštaju

POSETITE I PREGLEDAJTE NAŠE POSLOVNICE U BEOGRADU:

Ulica Knez Mihajlova br. 35   Telefon: 24-193, aparati
Ulica 7 Jul 44 br. 44   Telefon: 28-633, potrošni materijal i hemikalije
Ulica 7 Jul 44 br. 48   Telefon: 26-263, učila i školski nameštaj

ZAHTEVAJTE NAŠE PONUDE
KORISTITE SE NAŠIM USLUGAMA PRI UVOZU

„Laboratorija“ SPEZIALUNTERNEHMUNG FÜR DIE EINFUHR
UND VERTRIEB VOM LABORATORIUMSEIN-
RICHTUNGEN, BEOGRAD, UL. 7 JULA 44. GIBT BEKANNT, DAS MIT
DEM 1 JANUAR 1957 DER GESCHÄFTSNAME ABGEÄNDERT WURDE
UND WIE VOLGT LAUTET

"Jugolaboratorija"

Unternehmung für Import und Vertrieb von wissenschaftlichen und Kontrollapparaten, labo-
ratorischen Behelfen und Unterrichtsmitteln. Beograd ul. 7 Jul 44 Telegramme: JUGOLA-
BORATORIJA Telefone: 25-832 und 25-098

Reichhaltiges Lader in erstklassigen Erzeugnissen einheimischen und ausländischer Fabriken!
Zu äusserst günstigen Preisen bieten wir an:

Apparate alle Art (Messinstrumente und laboratorische
Einrichtungsgegenstände)
Laboratoriumsglass, Medizinische Instrumente,
Chemikalien, Unterrichtsmitteln und Schulmöbeln

BESUCHEN UND BESICHTIGEN SIE UNSERE VERKÄUFSRÄUME IN BEOGRAD:

Ul. Knez Mihajlova 35 Tel. 24-193 Abt. für Instrumente und Apparatur
Ul. „7 Jul“ br. 44 Tel. 28-633 Abt. Chemische Stoffe für Laboratoriumsbedarf
Ul. „7 Jul“ or. 48 Tel. 26-293 Abt. für Schulmöbeln und Unterrichtsbehelfe

DETAILLIERTE ANGEBOTE AUF WUNSCH!
ENTGEGENNAHME VON AUFTRÄGEN AUF EINFUHR
AUS ALLEN LÄNDERN